

DOSSIERNo.: 1153

NAAM: ORGANISATIE VAN COURANTENBEZORGERS EN VERKOPERS

Uit		In	Uit		In	Uit		In	Uit		In
Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum
15/7/68	1	16/7-48									
16/7	4	4/8 249									
18/8	4	23/8									
29/5-52	D	30K									

MINUTENBLAD

DOSSIER No. OD 1153

NAAM: ORGANISATIE VAN COURANTENBEZORGERS EN
VERKOPERS.

1. Aangelegd op 15/7/48, in opdracht van B V. *BE*
ACD 4.

PROCUREUR - GENERAAL
FGD. DIRECTEUR VAN POLITIE
TE 'S-HERTOGENBOSCH

B

6.32
69.293-05,26

'S-HERTOGENBOSCH, 3 April 19 50.

No. Kab.-393.

Bijl. 2.

Betreffende: Algemeen Belgisch
Vakverbond.

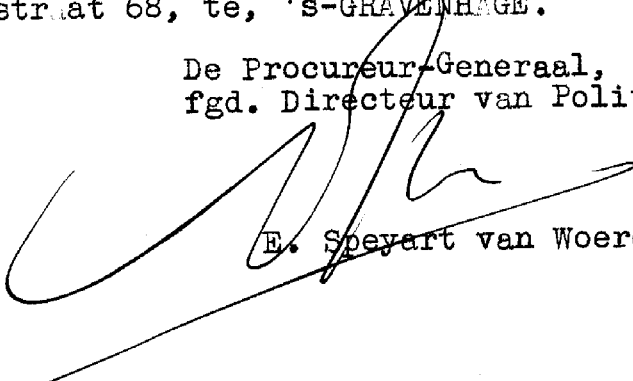
GEHEIM

5 APR. 1950

ACD/03167

Ter kennisneming en beschikking in
handen gesteld van den Heer Hoofd van
de Binnenlandse Veiligheidsdienst, Java-
straat 68, te, 's-GRAVENHAGE.

De Procureur-Generaal,
fgd. Directeur van Politie,

E. Speyart van Woerden.

No:41.Geheim.

Procureur-Generaal
Fgd. Directeur van Politie
Ingekomen: 1.4.1950
Afd. <i>Hab</i> 393

Betreffende: Toezending pamflet A.B.V.V.

Bijlage(n): één.

Ter Uwer oriëntatie moge ik U EdelGrootachtbare
hierbij beleefd doen toekomen een door het Algemeen Bel-
gisch Vakverbond uitgegeven pamflet.

De Rijksrechercheur a.

[Handwritten Signature]
(S.J.J. van't Hof)

Aan den Heer

Procureur-Generaal, fgd. Directeur

van Politie

te

's-HERTOGENBOSCH.

-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-

ALGEMEEN BELGISCH VAKVERBOND

Lamorinièrestraat 10
A N T W E R P E N

ALARM !

De Volksraadpleging heeft niets opgelost !
De werkloosheid breidt zich uit van dag tot dag.
De dringende economische vraagstukken in ons land worden op de achtergrond geschoven ter wille van Leopold.

DE 300.000 WERKLOZEN KUNNEN STIKKEN.
DAT IS DE MENTALITEIT VAN DE REACTIONNAIRE KASTE !

De arbeiders verzetten zich, stakingen breken te allen kante los.

Men verwijt het A.B.V.V. dat het zich met de koningskwestie bemoeit. Inderdaad, het A.B.V.V. heeft in deze kwestie stelling gekozen, omdat het meent dat de belangen van de arbeidersklasse primeren boven het belang van één persoon en de reactie.

Het A.B.V.V. zal zich desbetreffend nader verklaren op de

ALGEMENE VERGADERING

die zal plaats hebben op VRIJDAG 31 MAART 1950, te 20 uur, in het lokaal A.B.V.V., Merksemsebaan 147, WIJNEGEM.

De kameraden J. MAGE en Fr. LAUWERS zullen het woord voeren.

Iedereen is welkom.

I.D.
D E N H A A G .

Doss.154/1.

G E H E I M .

20.34664

GELEG

Vol- 39/25
28 JUNI 1948
ACD

Naar aanleiding van een schrijven No. 36694 d.d. 10 Juni 1948 van de C.V.D. met verzoek om inlichting M. FABER, wordt het volgende medegedeeld:

Betrokkene is genaamd:

Marten FABER, geboren te Groote Gast, 19 Juli 1902, van beroep verzekeringsagent, kantoorhoudende Huygensstraat 26 en wonende le. Van den Boschstraat 193 alhier.

Faber is niet aangesloten bij een kerkgenootschap en behoort, voorzover is gebleken, niet tot enige politieke organisatie of groepering.

Zijn sympathien gaan echter uit naar de Middenstands-
partij (voorzitter A.Th.VAN ENGH te Wassenaar).

Verzonden op 26 Juni 1948

aan: C.V.D.

B. 36694

UITGEBOKT

10 Juni

8.

V. RD.3

doss.154/1

31 Mei 1948

M.Faber.

GEHEIM

Ik moge U verzoeken, om mij, ter aanvulling van de reeds in Uw nevenvermeld schrijven gedane mededelingen omtrent M.Faber, nog in kennis te willen stellen met de personalia en politieke oriëntering van betrokkene.

✓ HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST,
namens deze:

De Heer Hoofdcommissaris
van Politie
te D e n H a a g e.

J.G.Crabbendam.

B. 36694

V. RD.3

doss.154/1

31 Mei 1948

M.Faber.

UITGEBOKT

GEHEIM

10 Juni

OPGELOST
1948.6.

~~XXX~~
~~XXX~~

Ik moge U verzoeken, om mij, ter aanvulling van de reeds in Uw nevenvermeld schrijven gedane mededelingen omtrent M.Faber, nog in kennis te willen stellen met de personalia en politieke oriëntering van betrokkene.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST,
namens deze:

De Heer Hoofdcommissaris
van Politie
te D E N H A A G.

J.G.Crabbendam.

I.D.
D E N H A A G.

Doss.154/1.

Volgno.	OPGELEGD
- 1. JUNI 1948	
ACD/36694	

Naar aanleiding van een schrijven No.34664, d.d. 10 Mei 1948 van de C.V.D., met verzoek om inlichtingen omtrent een organisatie van courantenbezorgers, wordt het volgende medegedeeld:

"Het Landelijk Actie Comité, dat wil komen tot oprichting van een Organisatie van courantenbezorgers en verkopers, moet worden gezien als een poging van een sympathiserende met de ideeën van de "Middenstandsbond", die een nieuwe organisatie wil oprichten.

Betrokkene, die is genaamd:

X | M.FABER (verdere personalia onbekend) drijft in het perceel Huygensstraat 26 alhier, een zaak, waarin week- en maandbladen, periodieken en kantoorbenedigheden worden verkocht. In zijn vrije tijd doet hij pogingen om die courantenbezorgers in een organisatie-verband bijeen te brengen, die om de een of andere reden niet bij een der andere reeds bestaande organisaties zijn aangesloten.

Ook heeft hij een bond opgericht, die de naam draagt van "Bond van Eierhandelaren en Eilverzamelaars".

Het wordt dezerzijds niet onwaarschijnlijk geacht, dat de oprichting van bovenvermelde verenigingen uitsluitend geschiedt, om de oprichter enige neveninkomsten te verschaffen.

Niet is gebleken, dat de Eenheidsvakcentrale bij een en ander is betrokken.

Verzonden op 31 Mei 1948

aan: C.V.D.

10 Juni

8.

B. 3464

V. RD.5

I.D. 2595-48

29 April 1948

Organisatie Couranten-
bezorgers.

~~SECRET~~
G E H E I M

UITGEBOKT

OPGELEG

Naar aanleiding van Uw nevenvermeld schrijven, waarin melding werd gemaakt van een Landelijke Actie ter verbetering en vaststelling van de positie der Courantenbezorgers en Verkopers, uitgaande van het adres Huygensstraat 26, te 's-Gravenhage, heb ik de eer U hieromtrent het volgende te berichten.

M. Faber, die op genoemd adres woont, drijft in dat perceel een zaak, waarin week- en maandbladen, periodieken en kantoorbehoeftigheden worden verkocht.

In zijn vrije tijd doet hij pogingen om de courantenbezorgers, die om de een of andere reden niet bij een der reeds bestaande organisaties zijn aangesloten, in een organisatie-verband bijeen te brengen.

Daar genoemde Faber, niet alleen zich tot het organiseren van deze courantenbezorgers beperkt, doch ook reeds een bond heeft opgericht, die de naam draagt van "Bond van Eierhandelaars en Eierverzamelaars", moet het niet onwaarschijnlijk worden geacht, dat zijn gehele activiteit op dit organisatorisch terrein geschiedt, om hem enige neveninkomsten te verschaffen.

Dit temeer daar, zoals uit de bij Uw schrijven gevoegde circulaire blijkt, de aspirant leden worden opgewekt om bij het zenden van hun eventuele bliken van instemming aan zijn adres, tevens een bedrag van een gulden in te sluiten.

Tot nu toe is uit niets gebleken dat in deze actie op enigerlei wijze de EenheidsVakCentrale is betrokken. Mocht U evenwel uit de eventuele verdere ontwikkeling dezer actie, insonderheid te Amsterdam, bliken dat hierbij wel degelijk sprake is van enige invloed van de zijde der E.V.C. of van extremistisch georiënteerde personen, zo zal ik hiernede gaarne in kennis worden gesteld.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST,
namens deze:

De Heer Hoofddirecteur van Politie
te
Amsterdam.

J.G. Crabbendam.

B. 34604

V. RD.3

I.D. 2595-48
29 April 1948

Organisatie Couranten-
bezorgers.

G E H E I M

Uitgedrukt

10 Juni

OPGELEGD

8.

Naar aanleiding van Uw nevenvermeld schrijven, waarin melding werd gemaakt van een Landelijke Actie ter verbetering en vaststelling van de positie der Courantenbezorgers en Verkopers, uitgaande van het adres Huygensstraat 26, te 's-Gravenhage, heb ik de eer U hieromtrent het volgende te berichten.

M. Faber, die op genoemd adres woont, drijft in dat perceel een zaak, waarin week- en maandbladen, periodieken en kantoorbehoeftigheden worden verkocht.

In zijn vrije tijd doet hij pogingen om de courantenbezorgers, die om de een of andere reden niet bij een der reeds bestaande organisaties zijn aangesloten, in een organisatie-verband bijeen te brengen.

Daar genoemde Faber, niet alleen zich tot het organiseren van deze courantenbezorgers beperkt, doch ook reeds een bond heeft opgericht, die de naam draagt van "Bond van Eierhandelaars en Eierverzamelaars", moet het niet onwaarschijnlijk worden geacht, dat zijn gehele activiteit op dit organisatorisch terrein geschiedt, om hem enige neveninkomsten te verschaffen.

Dit teneer komt, zoals uit de bij Uw schrijven gevoegde circulaire blijkt, de aspirant leden worden opgevekt om bij het zenden van hun eventuele blijken van instemming aan zijn adres, tevens een bedrag van een gulden in te sluiten.

Tot nu toe is uit niets gebleken dat in deze actie op enigerlei wijze de EenheidsVakCentrale is betrokken. Mocht U evenwel uit de eventuele verdere ontwikkeling dezer actie, inzonderheid te Amsterdam, blijken dat hierbij wel degelijk sprake is van enige invloed van de zijde der E.V.C. of van extremistisch georiënteerde personen, zo zal ik hiermede gaarne in kennis worden gesteld.

✓ HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST,
namens deze:

De Heer Hoofdcommissaris van Politie
te
Amsterdam.

J.G.Crabbendam.

C.O.

NO 10001

8. 8.

B. 34664
ddn.GEHEIMnav. sechr. Pol. A'dam
29-4-48 I:D.2595-48.

V. RD.3

Organisatie van courantenbezorgers.

UITGEBOKT

Antw. 3/5

Onder toezending van bijgaand afschrift van een circulaire van het Landelijk Comité ter verbetering en vaststelling van de positie der courantenbezorgers en -verkopers, welke circulaire in de loop van April 1948 onder de daarbij betrokken personen te Amsterdam werd verspreid, moge ik U verzoeken een onderzoek te willen doen instellen naar de personalia en politieke oriëntering van de personen, die het voorlopig Landelijk Actie Comité vormen en die, blijkens de circulaire, hun administratie-adres hebben te 's-Gravenhage, Huygensstraat 26.

In verband met het feit dat de Grafische Bonden van de drie samenwerkende verbandsorganisaties sedert enige tijd moeite doen om te komen tot verbetering van de positie van courantenbezorgers, is het niet uitgesloten dat achter het bovenvermelde Landelijk Actie Comité een optreden van de bedrijfs-groep Grafische Nijverheid der E.V.C. schuil gaat.

Ik moge U verzoeken mij - indien mogelijk met enige spoed - nadere gegevens omtrent genoemd Actie Comité en de daarvan deel uitmakende personen te willen doen toekomen.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST,
namens deze:

De Heer Hoofd-Commissaris
van Politie
te 's-Gravenhage.

J.G. Grabbendam.

A F S C H R I F T.

**GOURANTENBEZORGERS (STERS)
en VERKOPERS (STERS) IN NEDERLAND.**

In verschillende plaatsen des lands zijn reeds besprekingen gehouden met het doel te komen tot een Landelijke Actie ter verbetering en vaststelling van de positie der Courantenbezorgers en Verkopers.

Het voorlopig samengestelde Comité verwacht, dat U allen meedeelt.

Ons Comité kan dan uit aller naam besprekingen voeren met de Uitgevers voor betere regeling van

BELOWING

SOCIALE VERKOOPING - VACANTIE

ONS.

Er moet een vaste basis komen en bescherming van rechten! Gaarne horen wij van U gerechtvaardigde grieven, alsook de verlangens, die er zijn.

Zendt nog heden Uw instemming aan de Administratie

L.A.G. HUYGENSTRAAT 26, DEN HAAG

Hoezen wij U verzoeken f.1,- bij te sluiten als vrijwillige bijdrage in de kosten aan deze actie verbonden?

Ondergetekende stemt in met de Landelijke Actie van Courantenbezorgers en Verkopers.

Naam:

Adres:

Bezorger van:

Verkooper van:

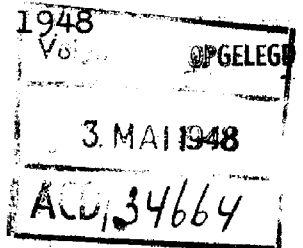
Hierbij f. als bijdrage in de onkosten.

POLIETIE TE AMSTERDAM

Bureau HOOFDCOMMISSARIS

INLICHTINGEDIENST

Amsterdam, 29 April 1948

Nr. I.D. 2595 - 48

Uw brief:

Onderwerp: Organisatie Courantenbezorgers

Bijlagen: één

GEHEIM

Te dezer stede wordt onder de betrokken personen verspreid een circulaire met invulstrook, van inhoud en model als bijgaand exemplaar.

Het is niet denkbeeldig, dat de verspreiding van deze circulaires een actie is van een der bedrijfsgroepen der E.V.C. of een aan deze Centrale verwante organisatie. - Uiteraard blijft ook de mogelijkheid van een nieuwe vakorganisatie bestaan. - In kringen van de zogenaamde Unie-bonden was men van de betreffende activiteit niet op de hoogte. Mede om het in de circulaire gedane verzoek tot storting van 1 gulden, zou het gewenst kunnen zijn met enige spoed te 's-Gravenhage een onderzoek te doen instellen naar de criminele en politieke antecedenten van de personen, die het voorlopig Comité vormen en als administratie-adres opgeven:

L. A. C. Huygensstraat 26.

Op toezending van het voorlopig resultaat van dit onderzoek wordt dezerzijds prijsgesteld.

- - -

Mocht inderdaad blijken, dat hier, van welke zijde dan ook, pogingen worden gedaan om de maatschappelijke positie van de betreffende groep werkers te verbeteren, dan kan er op worden gewezen, dat de drie erkende samenwerkende organisaties van personeel in de Grafische en Rapierverwerkende Industrie sedert eind 1947 doende zijnde dit terrein te bewerken en daarbij reeds enig resultaat hebben geboekt. Na de bevrijding hebben aanvankelijk de organisaties van transportarbeiders zich geïnteresseerd voor de vrij grote groep van courantenbezorgers. Met de steeds verder doorgevoerde bedrijfstaksgewijze organisatievorm is de belangenbehartiging, min of meer officieel, per 1 Januari j.l. overgenomen door de bonden voor de grafische vakken.

Het zal echter ook voor deze laatste groep, welke haar sporen in het Nederlandse vakorganisatiewezen toch wel heeft verdiend, niet meevallen om noodzakelijk geachte verbeteringen in loon- en rechtspositieregeling van de betreffende groep te verkrijgen, omdat de partij van de werkgevers, in dit geval hoofdzakelijk "De Nederlandse Dagbladpers 1945", organisatie van Nederlandse dagbladondernemingen, bepaald afwijzend staat tegenover iedere vorm van arbeidsovereenkomst met

Aan

de bezorgers, daarbij aanvoerende, dat deze mensen geen werknemers zijn in de zin van de desbetreffende wettelijke bepalingen.

In dit verband is het van belang kennis te nemen van de op deze materie betrekking hebbende artikelen in "Stuwing", orgaan van de Nederlandse Katholieke Grafische Bond, nummer 2, d.d. 15 Januari 1948 en in "Mededelingen" van de Nederlandse Dagbladpers 1945, nr. 6, d.d. Februari 1948.

Verz. aan Hfd. C.V.D., 's-Hage.

M.-2.

bylage 34664

Courantenbezorgers(sters) en Verkopers(sters) in Nederland

In verschillende plaatsen des lands zijn reeds besprekingen gehouden met het doel te komen tot een Landelijke Actie ter verbetering en vaststelling van de positie der Courantenbezorgers en Verkopers. Het voorlopig samengestelde Comité verwacht, dat U allen meedoet. Ons Comité kan dan uit aller naam besprekingen voeren met de Uitgevers voor betere regeling van

Beloning Sociale verzorging - Vacantie enz.

Er moet een vaste basis komen en bescherming van rechten! Gaarne horen wij van U gerechtvaardigde grieven, alsook de verlangens, die er zijn. Zendt nog heden Uw instemming aan de Administratie

L. A. C. HUYGENSSTRAAT 26, DEN HAAG

Mogen wij U verzoeken f 1.- bij te sluiten als vrijwillige bijdrage in de kosten aan deze actie verbonden?

Ondergetekende stemt in met de Landelijke Actie
van Courantenbezorgers en Verkopers

Naam:

Adres:

Bezorger van:

Verkoper van:

Hierbij f..... als bijdrage in de onkosten.

Stuwring

ORGAAN VAN DE NEDERLANDSE KATHOLIEKE GRAFISCHE BOND

Redacteur B. LEIJN - Redactie en Administratie: P. C. Hoofstraat 172 - Amsterdam-Z. - Tel. 22743 - Verschijnt 2 maal per maand

BEZINNING op onze taak

VOOR de oorlog werd in onze organisatie een traditie gevolgd, die naar wij mochten constateren, door onze leden op hoge prijs werd gesteld.

Telken jare werden in alle afdelingen van onze bond zgn. contact-vergaderingen met de leden gehouden, waarin door een der bestuurders een inleiding over een of ander onderwerp werd gehouden.

Dit onderwerp was in den regel afgestemd op de tijdsomstandigheden en leverde vanzelfsprekend voldoende stof op voor een nuttige en meestal aangename gedachtenwisseling. In de crisistijd vóór 1940, was het onderwerp o.a. ingesteld op de massale werkloosheid en de bestrijding daarvan, de aanpassing door loonsverlagingen e.d. en bij de gedachtenwisseling konden de vraagstukken aan alle zijden worden belicht en weerstanden worden overwonnen.

Tijdens de oorlogswinter 1940-'41 had in onze contact-vergaderingen een bespreking plaats van de houding, welke de principieel-georganiseerde arbeiders zouden aannemen, indien door de bezetter een aanslag zou worden ondernomen op de organisatie. Wij hebben tot onze voldoening mogen constateren, dat deze voorlichting behoorlijk heeft bijgedragen om de tactiek van de „verschroeiende aarde“, vernietiging van de eigen organisatie door een massale uitbreiding na de overval van 25 Juli op onze organisatie, schitterend werd uitgevoerd.

Deze contactvergaderingen werden in het leven geroepen, om, zoals het woord zelf uitdrukt, contact tot stand te brengen tussen de leiding van de organisatie en de leden en vervolgens om over verschillende vraagstukken onze leden voor te lichten.

Uiteraard is het onmogelijk voor de in dienst van onze organisatie zijnde bestuurders, de diverse ledenvergaderingen, die door onze afdelingen worden gehouden, regelmatig bij te wonen.

Zulks heeft ook meestal geen nut, omdat diverse plaatselijke aangelegenheden als regel de hoofdpunten van de te behandelen agenda uitmaken.

Bij verschillende gelegenheden als jubilea, patroons- en jaarsesten zijn dikwijls de bestuurders wel aanwezig, doch deze bijeenkomsten lenen zich als regel niet om de zgn. „brandende kwesties“ onder de loupe te nemen en van een vruchtbare gedachtenwisseling is dan in het geheel geen sprake.

De contactvergaderingen hebben dus een speciaal doel en het grote nut van deze bijeenkomsten is, zoals wij hierboven reeds opmerkten, in het verleden duidelijk aan de dag getreden.

Deze vergaderingen waren meestal hoogtepunten in het leven van onze organisatie en het bezoek werd tevens aantrekkelijk gemaakt, doordat elk seizoen een andere bestuurder als inleider optrad, waardoor de leden tevens de gelegenheid werd geboden met alle bestuurders van onze bond nader kennis te maken.

In de eerste maanden na de bevrijding hebben onze bestuurders het vier jaren lang onderbroken contact met onze leden wederom hersteld en niettegenstaande gebrekkige verbindingen en beperkte logeergelegenheden, zijn wij erin geslaagd, dank zij de gulle gastvrijheid, welke dikwijls werd betoond, alle afdelingen en correspondentschappen te bezoeken en hebben onze leden in de periode 1945-'46 de hoog nodige voorlichting ontvangen. Ook voor het winterseizoen 1946-'47 waren voor onze contactvergaderingen de nodige voorbereidingen getroffen, doch de strenge winter en het kolehgebrek waren oorzaak dat de gemaakte plannen niet uitgevoerd konden worden.

Zoals reeds in onze te 's-Hertogenbosch gehouden algemene vergadering was aangekondigd, zouden de contactvergaderingen in het seizoen 1947-'48 doorgang vinden en lag het in het voornemen van het hoofdbestuur in November 1946 met deze bijeenkomsten een aanvang te maken.

Als gevolg van ongesteldheid van onze bondspenningmeester, die evenals de overige bestuurders als inleider zou optreden in onze districts-studiebijeenkomsten voor onze afdelingsbestuurders, moesten enkele vergaderingen door andere bestuurders worden overgenomen, waardoor de daarvoor vastgestelde tijd werd overschreden.

De maand December leent zich als regel minder voor het houden van vergaderingen, zodat onze contactvergaderingen thans in de tweede helft van Januari een aanvang zullen nemen.

Per circulaire heeft het hoofdbestuur thans alle afdelingen van dit voornemen kennis gegeven en wij mogen ongetwijfeld verwachten, dat de gevraagde medewerking voor het slagen van deze bijeenkomsten gaarne zal verleend worden.

Het onderwerp dat in deze contact-vergaderingen zal behandeld worden, draagt als titel „De gehele mens“ en als ondertitel een woord van bezinning op onze taak.

Zoals bekend werd dit onderwerp gekozen als vervolg op de inleiding, die onze bondspenningmeester, collega Jong in onze algemene vergadering te 's-Hertogenbosch heeft gehouden.

Deze inleiding werd door onze afgevaardigden op hoge prijs gesteld en met het oog op de vele actuele punten, welke daarin werden behandeld, werd het verzoek tot het hoofdbestuur gericht, dit onderwerp als inleiding voor onze contactvergaderingen te bestemmen en daarna in druk uit te geven.

Aan deze uitgesproken verlangens heeft het hoofdbestuur gaarne gevolg gegeven en collega Jong heeft de gehouden inleiding opnieuw bewerkt en geschikt gemaakt voor verspreiding onder onze leden. Een woord van bezinning op onze taak, oppervlakkig beschouwd een simpel gegeven, doch indien wij dieper doordringen in de betekenis van dat onderwerp en gaan beschouwen wat de houding moet zijn van een principieel georganiseerde arbeider in de maatschappij en het bedrijfsleven, dan zal blijken, dat men niet kan volstaan met enkel lid te zijn van onze Katholieke Arbeidersbeweging, dat het zelfs niet voldoende is dat men trouw de contributie betaalt en regelmatig de vergaderingen bezoekt, doch steeds „altijd in al zijn handelingen toont, dat men ook weet waarom men lid is van de K.A.B. en wat van een principieel-georganiseerde arbeider in de maatschappij en het bedrijfsleven verlangd wordt.“

Zulks vordert de gehele mens op, hetgeen de ontwerper van de omslag van de brochure, die zal worden uitgereikt na de gehouden contactvergaderingen, dan ook zo treffend juist heeft gevonden.

Bezinning op onze taak wil zeggen, dat we aandacht schenken aan de problemen, waarvoor wij elke dag worden geplaatst, hetgeen dus wil zeggen, dat de vraagstukken van het oogblik onder de loupe worden genomen en de leden de gelegenheid kunnen benutten om over de leiding van de K.A.B. en ons hoofdbestuur, na de gehouden inleiding, waarin op verschillende punten wordt ingegaan, van gedachten te wisselen.

Deze contact-vergaderingen bieden een unieke gelegenheid om met vrucht de diverse onderwerpen, waarover op de werkplaatsen en in schaftlokalen dikwijls wordt „geboemd“, thans na een deskundige voorlichting door te spreken.

In onze studie-bijeenkomsten met onze afdelingsbesturen is ons gebleken, dat zulks gunstige resultaten afwerpt en hebben we mogen constateren, dat de voorlichting verhelderend heeft gewerkt. Door onze contact-vergaderingen, gaan we in deze richting verder en we vertrouwen, dat evenals in het verleden onze leden door een grote opkomst naar deze bijeenkomsten blijken zullen geven deze voorlichting op prijs te stellen.

De tijden, welke wij thans beleven, zijn ongetwijfeld moeilijk en het kan niet ontkend worden, dat sommige groepen van deze omstandigheden misbruik maken om door het verwekken van agitatie en het geven van onjuiste voorlichting vooral de arbeiders trachten te bewegen tot onverantwoordelijke daden.

Daarnaast wordt braaf gekankerd op de maatregelen, welke de overheid neemt, teneinde de volkshuishouding zo goed mogelijk te regelen. Uiteraard worden daarbij fouten gemaakt, doch ook moet erkend worden, dat er aan een algemene medewerking bij de uitvoering van de getroffen maatregelen „nog heel wat ontbreekt.“

De verhoudingen in het maatschappelijk leven zijn nog lang niet zoals wel gewenst wordt. Eveneens worden in het bedrijfsleven door werkgevers en werknemers daden gesteld, die evenmin in overeenstemming zijn met de richtlijnen die moeten voeren naar meerdere welvaart.

In deze tijd heeft ieder zijn taak te verstaan en dan hebben wij vooral er toe mede te werken, dat de christelijke beginselen in de maatschappij en het bedrijfsleven ten volle in toepassing worden gebracht.

„Wij groeien vast in tal van last!“

Nadat ik in het vorige nummer „de balans over 1947“ had gelezen, moest ik onwillekeurig denken aan het woord van vader Vondel, dat nu als titel boven deze beschouwing werd geplaatst. Vast-groeien kan iets onprettigs betekenen, maar vast-groeien (twee woorden zetter!) kan uitdrukking geven aan een stellig vertrouwen van iets dat zeker komt. Het is de laatste opvatting die ik tot uitgangspunt wil nemen. Want vast staat, dat de organisatie groeit en waar groei is daar nemen het getal en de lasten toe.

Moet het nu verbazing wekken, dat na de publicatie van de ledencijfers per 15 December 1947, ten bondskantore een meer dan gewone aandacht bestond voor de ontwikkeling van die cijfers tot en met de laatste dag van het voorbije jaar? Welnu, het is over die voorlopige eindcijfers per 31 December 1947 dat ik ditmaal iets wil vertellen. Want er zijn enkele merkwaardige feiten die de aandacht verdienen als gesproken wordt van „groeien in tal“.

Daar is vooreerst het feit, dat de totale ledencijfers per 31 December 1946 en 1947 een voordelig verschil doen zien van 1006. Het heeft er om gespannen of het duizendtal wel bereikt zou worden. De afdeling Haarlem maakte aan alle onzekerheid een einde door tegen oudejaar een aantal nieuwe leden in te schrijven en daarmee haar eigen ledental boven de 500 te brengen. Bij het vaststellen van het voorgaande moet rekening worden gehouden met het feit, dat gedurende 1947 opnieuw het typisch na-oorlogse verschijnsel werd waargenomen van een sterke mutatie. Zijn de zuiver grafische bedrijven over het algemeen wat men noemt „hokvast“, in de aanverwante bedrijven is blijkaar nog altijd een sterk vlottende bevolking. In dat licht bezien geeft een groei met ruim 1000 leden zeker reden tot tevredenheid.

Hoewel in het jaarverslag de gegevens uitgewerkt zullen worden over de ledencijfers per afdeling, is het toch goed er op te wijzen, dat nagenoeg in alle afdelingen het ledental toenam.

De verdienstelijke plaats van de vrienden in de hoofdstad, de uitstekende resultaten in Den Haag, Utrecht en Haarlem, het zijn feiten die voor zich spreken. De vrienden in Rotterdam klommen met het ledencijfer tot boven de 400, terwijl voorts de afdelingen Eindhoven en Den Bosch eveneens de opmars naar de 400 zijn begonnen. Nijmegen en Tilburg zijn op weg naar de 300 leden en niet minder dan acht afdelingen, waarvan er vijf in het zuiden zijn gevestigd noteren een ledental van boven de 100. Soms heel dicht bij de 200. Maastricht, Leiden en Roosendaal komen hier goed voor de dag.

't Zou dwaasheid zijn alleen aandacht te besteden aan de grotere afdelingen, want tal van kleinere afdelingen vallen eveneens op. De vrienden in Groenlo vormen nu een afdeling. Eerst twee

Beninning op onze taak is een pracht-onderwerp om* alle facetten van deze tijd nader te belichten. Wij hebben de overtuiging, dat onze leden de voortzetting van de traditie, het houden van onze contactvergaderingen ten zeerste op prijs zullen stellen.

Doch wij zullen met nog meer voldoening dan in het verleden van het resultaat van deze bijeenkomsten kunnen gewagen, indien onze leden van de thans geboden gelegenheid tot gedachtenwisseling een ruim gebruik willen maken, opdat het beoogde doel: contact tussen leiding en leden, volkomen wordt bereikt en vervolgens, dat de besprekingen inderdaad tot resultaat mogen hebben, dat wij ons allen bezinnen op onze taak, die wij als principieel-georganiseerde arbeider in de maatschappij en het bedrijfsleven hebben te vervullen.

Slechts dan, wanneer allen hun taak goed verstaan, is het mogelijk dat een nieuwe maatschappij, gedragen door de christelijke beginselen, tot stand komt en zullen de uitwassen als gevolg van oorlog en bezetting verdwijnen.

Wij vertrouwen, dat onze contact-bijeenkomsten, al moge het slechts een bescheiden deel zijn, daartoe bijdragen. B. L.

verspreide leden, nu een afdeling met 61 leden. De kersverse afdeling Hillegom verdubbelde het ledental van 11 tot 22. In Zeeuws-Vlaanderen, waar de organisatiegedachte, dank zij de inspanning van een hardwerkend bestuur, meer en meer gaat gedijen trekt een stijging van 12 tot 23 leden de aandacht. De afdeling Groningen slaat eveneens met het nu bereikte ledental een zeer goed figuur. En zelfs enkele heel kleine groepen leden, m.n. te Oudewater en Zevenbergen noteerden 100 % winst.

Wat het „groeien in tal“ betreft, alle reden tot tevredenheid. Want de groei beperkt zich niet tot bepaalde plaatsen of provincies. Over de gehele linie is de groei waarneembaar. Van de provincies gaat Noord-Holland aan de kop wat het ledentotaal betreft. Procentueel noteert Zeeland de grootste winst en dat is wel zeer verheugend. Maar onze titel spreekt ook van groeien in last! En dat vraagt enige toelichting. De huidige structuur van onze organisatie immers heeft er toe geleid, dat de z.g. aanverwante bedrijven tot het werkterrein van de grafische bond zijn gaan behoren. De vraag om de belangbehartiging in deze aanverwante bedrijven is een last, die toch met vreugde wordt opgenomen. Want daar

kan veel goeds worden verricht. De werknemers (sters) in die bedrijven, moeten geanimeerd worden om toe te treden, omdat het verplichte lidmaatschap daar nog niet geldt. Dat betekent een verzwaaring van de activiteit onzer afdelingsbesturen, waarvan er verschillende reeds zeer verblijdende resultaten boeken.

Het is goed er op te wijzen, dat vooral in die bedrijfstakken, t.w. het cartonnagebedrijf, de papierenzakkenindustrie, de papierverwerkende industrie, de portret-fotografie, het lichtdrukbedrijf, de vermenigvuldigingsbedrijven enz. nog veel leden zijn te winnen.

Groeien in tal, gaat gepaard met groeien in last! Maar de voorlopige eindcijfers per 31 December 1947 wettigen de conclusie, dat de beide delen van de bovengenoemde omschrijving met zeer bijzondere aandacht worden omringd.

Het is daarom, dat aan de voorlopige eindcijfers enkele woorden werden gewijd. Het jaar 1947 stemt wat dat betreft tot tevredenheid, al worde er de wens aan toe gevoegd, dat ook de individuele leden zich meer bewust worden, dat groeien in tal belangrijk is, mits ze een deel van het groeien in last voor hun rekening nemen.

Want een leger is alleen dan perfect, wanneer de soldaten stuk voor stuk hun plicht begrijpen en aan het werkwoord „drukken“ niet de bedenkelijke interpretatie van onverschilligheid geven. d.Z.

OPNIEUW DE VLAG UIT!!

De afdeling Haarlem 500 leden

In het jaarverslag, dat de secretaris van de afdeling Haarlem over het jaar 1946 uitbracht, werd o.m. gememoreerd dat het ledental in 1947 zeker tot 500 kon worden opgevoerd. Daarmee werd een doel gesteld, dat met grote belangstelling werd nagestreefd. En gedurende het voorbije jaar bleek dat het inderdaad bereikbaar was.

Eind goed, al goed, hebben de vrienden in de Costerstad gedacht, want op Oudejaarsdag kon vanuit het bondskantoor de telegrafische mededeling worden verzonden, dat het cijfer 500 werd bereikt. Een gebeurtenis waarmee het hoofdbestuur het afdelingsbestuur terecht van harte feliciteerde.

Een voortdurende werkzaamheid werd op de eindstreep bekrond. Uit de voorlopige cijfers, bestemd voor het jaarverslag, blijkt dat de Haarlemmers, ongeacht de vele mutaties, welke verwerkt moesten worden, de op 1 Januari 1947 ontbrekende 77 leden niet alleen bereikten maar zelfs overschreden. Met een ledental van 506 wordt thans een eervolle vierde plaats ingenomen in de ploeg van de „koplopers“.

De Amsterdammers hebben met ruim 800 leden de leiding. De afdelingen Den Haag en Utrecht nemen thans de tweede en derde plaats in met resp. 537 en 526 leden. In feite is het dus zo dat de vriendschappelijke strijd om de tweede plaats nu mede door de afdeling Haarlem wordt gestreden. Zijn we wel ingelicht, dan is in de stad aan het Spaarne de stemming zo, dat men de residentie en het oude Sticht naar de kroon steekt. Aan alle posten dus het sein: „Weest op uw hoede!“ Hier moge worden volstaan met een volkomen vergiend eresalut aan het Haarlemse afdelingsbestuur en de Haarlemse vrienden, die het hunne deden om de afdeling nog in 1947 boven de 500 leden te brengen!

Tot grote dankbaarheid stemt het dat dag in, dag uit de principieel organisatie werd voorgegaan en verdedigd. Niet minder is de waardering voor het feit, dat bepaalde teleurstellingen dapper werden gefincasseerd, terwijl nimmer de ambitie verflauwde om tot uitbreiding van het ledental te komen.

Het bereiken van een gesteld doel geeft ongetwijfeld reden tot vreugde en dankbaarheid. Maar van een rusten op de lauwers kan en mag geen sprake zijn, omdat nog tal van mogelijkheden bestaan om de score op te voeren. En de sportieve geest kennend van de Haarlemse makkers, zal zeker met het nu bereikte niet worden volstaan.

Het verlangen naar een betere samenleving, steunend op de grondslagen van rechtvaardig-

heid en liefde, leeft in dat actieve Haarlemse bestuur. Het moge meer en meer gemeengoed worden onder allen die deel van de afdeling uitmaken en daardoor stimuleren tot een nog grotere werkzaamheid.

Van ganser harte succes bij dat streven! Dan blijft het niet bij 500 leden en wie weet... maakt de afdeling Haarlem een kans om als eerste de 600 leden te bereiken... d. Z.

Overwerk bij ploegendienst

In ons blad van 15 November i.l. maakten wij melding van een besluit van de Centrale Commissie voor het boekdruk- en rasterdiepdrukbedrijf inzake overwerk bij ploegendienst.

In dat besluit werd bepaald, dat bij een vergunning voor het instellen van een twee-ploegendienst voortaan de voorwaarde zal worden verbonden dat tijdens de duur van deze vergunning door de betrokken werknemers geen overwerk zal worden verricht, tenzij daarvoor vooraf toestemming door de Centrale Commissie werd verleend. In verband met de noodzaak tot plotseling voorkomend overwerk in het dagbladbedrijf werd bepaald, dat in uitzonderingsgevallen in dergelijke ondernemingen bij ploegendienst overwerk verricht mag worden, mits daarvan onmiddellijk daarna aan de Centrale Commissie wordt kennis gegeven. De mogelijkheid tot het laten verrichten van overwerk bij ploegendienst werd hierdoor tot het allernoodzakelijke beperkt, doch niet geheel verboden, al vertrouwen wij dat het dan ook tot de uitzonderingen zal behoren.

Inzake de beloning voor dit overwerk bij ploegendienst, heeft de Centrale Commissie eveneens een nadere beslissing genomen, aangezien daaromtrent in de C.A.O. geen bepalingen waren opgenomen.

Hiervoor werd de volgende regeling vastgesteld: „Voor elk uur overwerk, waarvoor overeenkomstig artikel 34, lid 1 der C.A.O. 25 % toeslag verschuldigd is, bedraagt per beloning op de basis van 40 uur per week werken tegen een beloning van 50 uur: 125 % + $\frac{1}{4}$ x 125 % van het normale uurloon; Voor elk uur overwerk, waarvoor overeenkomstig artikel 31, lid 1 der C.A.O. 50 % toeslag verschuldigd is, bedraagt de beloning 125 % + $\frac{1}{2}$ x 125 % van het normale uurloon; Voor elk uur overwerk waarvoor overeenkomstig artikel 31, lid 1 der C.A.O. 100 % toeslag verschuldigd is, bedraagt de beloning: 250 % van het normale uurloon.“

B. L.

Uit de Illustratiebedrijven

De Adviesinstantie, voor de Illustratiebedrijven, welke bestaat uit de heer mr H. J. A. J. Nijmeijer, als vertegenwoordiger van de werkgevers, en collega A. M. van den Boogaart, als vertegenwoordiger van de werknemers, heeft zich enkele dagen geleden gewend tot de werkgevers in het lithografisch en het chemigrafisch bedrijf in een circulaire, waarin nog eens de aandacht werd gevestigd op artikel 119 van bijlage C en artikel 114 van bijlage D van de grafische C.A.O., waarin het volgende is bepaald:

„(1) Alle ondernemingen, aangesloten bij partijen ter eere dezer overeenkomst, zijn verplicht, indien zij personeel nodig hebben, daarin te voorzien door het plaatsen van een vacature op het Weekbericht, bedoeld in artikel 117. Deze bepaling geldt niet t.a.v. leerlingen en hulpvakarbeiders.

(2) Alle werknemers, die zich van een andere betrekking wensen te voorzien of een betrekking zoeken, zijn verplicht daarbij van het in het eerste lid genoemde Weekbericht gebruik te maken. Deze verplichting geldt niet voor hulpvakarbeiders.”

De aanleiding tot deze circulaire is gelegen in het feit, dat nog steeds in dag- en weekbladen advertenties verschijnen van steendrukkerijen en cliché-fabrieken, waarin vaktechnisch personeel wordt gevraagd. De betrokken firma's handelen daarmee in strijd met vorenangehaalde contract-artikelen en het was dus zeker niet overbodig, dat dit nog eens met zoveel woorden onder hun aandacht werd gebracht. Anderszijds mag niet verheeld worden, dat er ook nog steeds werknemers bereid gevonden worden op dergelijke „clandestiene” aanbiedingen in te gaan, die niet zelden zó bedrieglijk zijn geformuleerd, dat de teleurstellingen als het ware al bij voorbaat vaststaan. Laten onze collega's uit de illustratiebedrijven voorzichtig zijn en zich niet door veel valse schijn laten imponeren, want ook bij de thans voor hen zo gunstige arbeidsmarkt liggen de werkelijke chesposities — waarnaar velen blijkbaar hunkeren — niet onopgevoerd. Het Weekbericht voor de Illustratiebedrijven (in de wandeling de „vacaturekaart” genoemd) heeft gedurende tientallen van jaren uiterst nuttige diensten zowel aan de werknemers als de werkgevers bewezen en het is dus niet alleen voren-aangehaald contract-artikel, dat de werknemers verbiedt buiten het Weekbericht om op vacatures te solliciteren, maar ook hun welbegrepen eigenbelang, dat hun moet doen besluiten, zich bij het veranderen van betrekking, indien zij daarvoor geldige redenen hebben, uitsluitend van het Weekbericht te bedienen. Mede daardoor zal hun positie in het grafische bedrijf even stevig kunnen blijven als zij in het verleden steeds geweest is.

Voorts willen wij niet nalaten hier op het gevaar van het ongeoorloofd aanstellen van z.g. „overlopers” de aandacht te vestigen. Doordat de werknemersorganisaties gedurende de laatste drie oorlogsjaren niet functioneerden, hebben vele werkgevers van de gelegenheid gebruik gemaakt om aan arbeiders van buiten de illustratiebedrijven alsook hulpvakarbeiders uit de ondernemingen zelf vaktechnische arbeid op te dragen. Het is een van de eerste taken van de rechtspraakcolleges in de illustratiebedrijven geweest, in deze ongewenste toestand enige orde te scheppen door aan de betrokken werknemers een z.g. geschiktheitsverklaring uit te reiken, waarmee zij met een gediplomeerd vakarbeider gelijk gesteld worden. Het was namelijk praktisch onmogelijk, ook al in verband met de grote schaarste aan vakarbeiders, deze werknemers hit het bedrijf te verwijderen. Meenden de rechtspraakcolleges hiermede als het ware in één klap een gezonde toestand te hebben hersteld, naderhand bleek, dat in een vrij groot aantal ondernemingen werd voortgegaan met het aanstellen van overlopers zonder dat daartoe van te voren toestemming van de rechtspraakinstanties was verkregen. Helaas hebben wij moeten vaststellen, dat daarbij veelal de volledige medewerking werd ondervonden van de sinds jaar en dag in de illu-

stratiebedrijven werkzame collega's, althans werd slechts een enkel geval aan de besturen der werknemersorganisaties gesignaleerd. Het minste wat wij toch wel van onze collega's mogen verwachten is, dat zij in hun naaste omgeving toezicht uitoefenen op de naleving van de contractbepalingen en als zij iets bemerken wat krom is, dat trachten recht te breien door er via de personeelscommissie in eerste instantie of het afdelingsbestuur in

tweede instantie met de werkgever over te gaan praten. Baat al dit overleg niet, dan zal via de hoofdbesturen een klacht bij de bevoegde rechtspraakinstantie moeten worden ingediend. Wij nemen daarbij aan, dat deze instantie slechts dan van zijn bevoegdheid tot dispensatie gebruik zal maken, indien de noodzaak daartoe aanwezig is. Wij vertrouwen, met het vorenstaande geen ver-geefs beroep op de medewerking van collega's in de illustratiebedrijven te hebben gedaan; in het verleden kenden zij hun rechten en plichten, waarom zouden zij die nu niet meer kennen? v. d. B.

Onze jonge leden aangetreden

De onlangs ingezette actie tot scholing van jonge leden, is door de afdelingsbesturen begrepen en met energie aangepakt. In verschillende plaatsen is dit werk gestart met de kracht van de overtuiging, die waardering afdwingt. Wij hebben mogen constateren, dat de afdelingsbesturen met ons van mening zijn, dat dit werk een essentiële plicht is. Dat het inschakelen van de jongeren in het werk van de beweging een eerste eis is om te bereiken, dat onze rechtspositie wordt gehandhaafd en verbeterd. Dat ook de jongeren kennis van zaken moet worden bijgebracht over de principiële organisatie om straks mede leiding te geven aan het werk in de staats- en vakorganisatie voor de geestelijke en materiële verheffing van de arbeidersstand. Bewaarheid moet worden het onlangs door de Paus gesproken woord tot de jongeren, Pius XII zei daarin o.m.:

„De jeugd moet weten dat voor een nieuwe sociale orde de rechtvaardigheid de grondslag moet vormen, waarbij alle krachten dienen ingezet om te bereiken dat iedereen, zonder uitzondering, onder draaglijke omstandigheden zal kunnen leven”.

Sommiger pessimistische bewering, dat onze jongelui alleen maar interesse zouden hebben voor spel en luchtige ontspanning en in het geheel niet ontvankelijk zouden zijn voor het werk van de organisatie, is door de feiten ontzenuwd. Onze jonge vrienden gaven spontaan gehoor aan de oproep voor de special voor hen belegde bijeenkomsten. Onze bescheiden verwachtingen over de opkomst, gebaseerd op de ervaringen van de ledenvergaderingen, werden glansrijk overtroffen. De deelname was procentsgewijs een veelvoud van wat wij van de ouderen gewend waren. Dat geeft hoop voor de toekomst.

Haarlem opende de rij. Daar werd gestart door de navolgers van Laurens Coster op een wijze die er zijn mag. Met merkbare belangstelling werd de inleiding beluisterd over de betekenis van de K. A. B. Een geanimeerde gedachtenwisseling die volgde, sterkt ons in de verwachting dat onze Haarlemmertjes de komende jaren een goede beurt zullen maken. De jeugd-leider, vriend v. Wegen, verstaat de kunst met jongelui om te gaan. De avond was keurig verzorgd. Resultaat: genoten en geleerd.

Eindhoven was het volgende operatieterrein. Daar was niet zo'n denderende opkomst. Hoewel het hondenweer zeker parten speelde, geloven wij dat aan de voorbereiding meer aandacht moet worden besteed. Kom vrienden uit de „lichtstad”, dat doen we een volgende maal beter. Zet de pas er in. De aanwezige jongelui bleken uit het goede hout gesneden, zodat althans een goede basis werd gelegd.

Tegelen is niet naast de deur. Wij waren blij op die jeugdbijeenkomst te zijn in het Missiehuis te Steyl en te mogen constateren, dat praktisch alle betrokkenen van de partij waren. Onze Tegelaars weten hoe het hoort. Zij zullen in de toekomst hun mannetje kunnen staan. Goed zo!

Breda aan bod zijnde liet zich eveneens gelden. Een gezellige avond in het gastvrije huis van de voorzitter, vriend Horssen. Ook daar was het programma inspanning en ontspanning. Wij heb-

ben een goede dunk van de junioren. Dat een van de vrienden bijna een schemerlamp deed sneuvelen mag niet hinderen. Het licht ging uit maar onze jonge vrienden is een licht opgegaan. Een van de typen is in spé was zo waar al tot scriba gepromoveerd en deed keurig verslag van een vorig samenzijn. Dat belooft heel wat.

Zwolle speelde ook een goede partij. De meeste jongelui present. Een prettige vergadering met goede kansen voor de toekomst. Onze Zwolse boys leren het wel.

Amsterdam hield op 28 December een mooie kerstavond met declamatie en zang welke op hoog peil stond. De Bondsvoorzitter sprak een opwekkend woord, teneinde de jonge leden aan te sporen tot deelname aan het jeugdwerk. De opkomst was niet naar wens, doch het afdelingsbestuur zit niet bij de pakken neer en zal de actie krachtig voortzetten. Hierbij wordt erop gerekend, dat de kern daadwerkelijke medewerking zal verlenen.

Delft, waar zo veel intellect zit, deed zijn naam eer aan. Onze jonge vakgenoten daar hebben waarachtig geen slaolie in hun hoofd. Verschillende gestelde vragen gaven blijk van een helder verstand en belangstelling voor organisatie-werk. Dat kan goed worden.

Als daar het afdelingsbestuur nog een schepje er op doet, komt de rest vanzelf.

Nijmegen besloot het oude jaar met de jeugdbijeenkomst. De opkomst was prachtig. Bravo, jongelui!

In Noviomagum waar eens Claudius Civilis knarssetandend de vijandelijke legerscharen zag naderen, zijn onze jonge vrienden ook vast geenzwakkelingetjes. Zij weten wat zij willen. Hun parool was: „Hier ben ik, wat moet er gebeuren?” En dat is hun verteld. Geen Nijmeegse moppen maar de klare waarheid. Zij hebben het begrepen. De toekomst zal het bewijzen.

Arnhem zette 1948 in met het jongerenappél. En hoe. De meeste vrienden present. Zelfs de jongelui uit Velp en Elden lieten geen verstek gaan. Pet af voor deze forenzen.

Het zal wel geen betoog behoeven dat wij over de eerste resultaten tevreden zijn. Wij hebben hoge verwachtingen over de komende maanden. Binnenkort volgen andere afdelingen. Reeds zijn bijeenkomsten vastgesteld achtereenvolgens voor Utrecht, Rotterdam, 's Hertogenbosch en Oss, Krommenie, Maastricht, Leiden en Deyventer. Wij zijn nog in bespreking met Schiedam, Heerlen, Alkmaar en Groningen.

Als wij de balans opmaken over het programma zijn wij tevreden maar zeker niet voldaan. Eerst dan zullen wij volkomen content zijn, als wij alle jonge vrienden hebben bereikt en hen hebben gevormd tot mensen van de daad, die met kennis van zaken meewerken aan de grote taak van de katholieke arbeidersbeweging.

Afdelingsbesturen, die tot heden in gebreke waart, zet U aan dit belangrijke werk. Bouw mee aan een betere wereld, aan een christelijke maatschappij. E.

Schriftelijke cursus Leermeester-gezel

Nadat de leermeester-gezel-cursus reeds was begonnen en de eerste lessen al aan de cursisten waren verzonden, kwamen nog een groot aantal aanmeldingen voor de cursus binnen. Deze toelaten-komers moesten toen wel worden afgewezen, omdat het niet meer doenlijk was om hen bij de reeds lopende cursus in te schakelen. Het aantal deelnemers aan de cursus was bovendien zo groot, dat alle zeilen moesten worden bijgezet om de zaak vlug te laten verlopen.

Wij stellen nu de gelegenheid open om in te schrijven voor de tweede cursus die in Maart a.s. begint. Gezien de belangstelling die voor de leermeester-gezel-cursus bestaat verwachten wij weer een stroom van aanmeldingen, maar bij voorbaat wijzen wij er op, dat de deelnemers zich vóór 15 Februari dienen op te geven. Men zorge dus op tijd te zijn, wil men toelating verkrijgen. De aanmelding kan geschieden per briefkaart, met duidelijke vermelding (in blokletters) van naam, adres en branche waarin werkzaam, aan het Instituut voor de Opleiding tot leermeester-gezel, waarvan het secretariaat gevestigd is: Koninginneweg 20, Amsterdam-Zuid. Na ontvangst van deze aanmelding wordt een invulformulier toegezonden en de nodige inlichtingen over de datum van aanvang van de cursus en de wijze van betaling van het cursusgeld verstrekt. Hieronder volgen nog enige bijzonderheden betreffende de cursus.

De cursus wordt uitgegeven door het Instituut voor de Opleiding tot Leermeester-gezel, welk instituut gevormd wordt door de vier opleidingsinstansies t.w.:

de Centrale Opleidingscommissie in het Boekdrukkers- en Rasterdrukkersbedrijf, de Centrale Opleidingscommissie in het Boekbindersbedrijf, de Opleidingscommissie in het Lithografisch bedrijf en de Opleidingscommissie in het Chemigrafisch bedrijf.

Doel van de cursus: Het doel van deze cursus is om de daardoor in aanmerking komende gezellen op te leiden en te bekwalen tot vaklieden, die niet alleen zelf hun vak in alle onderdelen verstaan, maar ook in staat zijn hun grotere vakkenis op anderen over te dragen.

Duur van de cursus. De duur van deze cursus is twee jaar. Gedurende die tijd zullen de deelnemers 80 lessen ontvangen, waarvan zowel praktische als theoretische. Deze lessen zijn geschreven door daartoe uiterst bekwaame leraren, die ook de door de cursisten uitgewerkte opgaven zullen corrigeren.

De deelnemers ontvangen iedere week een les, terwijl om de andere les een vragenlijst wordt bijgevoegd, die door de cursisten moet worden uitgewerkt.

Wie aan de cursus kunnen deelnemen. De inschrijving voor deze cursus staat open voor personen, die in het bezit zijn van een bedrijfsdiploma of een geschiktheidsverklaring, ingeval dit in verband met hun leeftijd voor de bedrijfstak, waarin zij werkzaam zijn, wordt vereist. Zij, die werkzaam zijn in het Boekdrukkers- en het Boekbindersbedrijf moeten vóór 1 Mei 1948 de 22-jarige leeftijd hebben bereikt, die in het Lithografisch en het Chemigrafisch bedrijf de 24-jarige leeftijd.

Voor welke branches wordt opgeleid:

Boekdrukkersbedrijf voor de branches: zetten, drukken, machinezetten, stereotypie, rotatiedrukken en monotype-gieten en -toetsenbord bewerken.

Boekbindersbedrijf voor de branches: boekbinden, kantoorboekbinden, kantoorboekbinden-liniëren en persvergulden.

Lithografisch bedrijf voor de branches: foto-lithografie, litho-fotografie, lithografie, handpersdrukkeren, copieëren, offsetdrukkeren en snelpersdrukkeren.

Chemigrafisch bedrijf voor alle branches.

De kosten van de deelneming.

De kosten voor deze tweejarige cursus bedragen f 50.—, bij inschrijving voor deze cursus dient een bedrag van f 10.— te worden gestort, het resterende bedrag kan worden betaald in nog nader vast te stellen termijnen van f 5.—.

nog zeer veel zal moeten worden gewijzigd. Dit is ongetwijfeld een moeilijke materie, doch onze grafische organisaties hebben in het verleden eveneens meerdere malen moeilijkheden weten te overwinnen.

Met aller medewerking kunnen wij ook voor deze categorie werknemers behoorlijke regelingen verkrijgen. B. L.

Recht op ziekengelduitkering

heeft de verzekerde arbeider in het algemeen indien hij, zoals artikel 23 der Ziekwet omschrijft, ongeschikt is tot het verrichten van zijn arbeid wegens ziekte. Het kan geen kwaad dat dit punt eens onder de aandacht der belanghebbenden wordt gebracht, want in de praktijk stuit de Grafische Bedrijfsvereniging bij tijd en wijle op het misverstand, dat men slechts ziek behoefte te zijn om aanspraak op uitkering te kunnen maken. Dit nu is een verkeerde opvatting, daar het niet zozeer gaat om het feit van het ziekzijn dan wel om de arbeidsongeschiktheid die hieruit kan ontstaan. Een eenvoudig voorbeeld moge dit verduidelijken. Een letterzetter die zweren heeft aan de vingers van zijn linkerhand, wier genezing zich onder de beschutting van een flink verband moet voltrekken is niet in staat zijn letters te rapen of zijn machine te bedienen.

Geheel anders staat het met de boekhouder, die aan hetzelfde euvel lijdt, doch die ondanks zijn aan het oog onttrokken linkerhand de penhouder kan hanteren en nageoeg geen hinder ondervindt bij het in orde houden der boeken, die aan zijn hoede zijn toevertrouwd.

Het is duidelijk dat de controle-arts bij de beoordeling van de mate der arbeidsongeschiktheid rekening moet houden met de aard van het werk dat de patient „pleegt te verrichten“.

Dit omtrent het begrip arbeidsongeschiktheid. Maar hoe is het nu gesteld met het begrip „ziekte“? Spreekt de Ziekwet zich hierover uit? Dit is niet het geval. De wetgever heeft het aan de praktijk overgelaten tot een opvatting te komen. Het is begrijpelijk dat er na de inwerkingtreding der Ziekwet, die op 1 Maart 1930 plaatsvond, niet direct eenstemmigheid heerste. Teneinde deze te verkrijgen heeft de Centrale Raad van Beroep, die zich sedert 1935 in beroepsgevallen in hoogste instantie heeft uit te spreken over de vraag of een vastgestelde arbeidsongeschiktheid door ziekte is ontstaan, aan de hoogleraren Hijmans van den Berg en Baart de la Faille verzocht een definitie te geven. Deze luidt als volgt:

„Onder ziekte is niet een statisch begrip te verstaan doch een proces, dat is dus een zich in de tijd uitstrekkende gebeurtenis of een complex van gebeurtenissen, welke bestaan in wijzigingen in de functies van het organisme, hetzij in kwalitatieve, hetzij — gewoonlijk — in kwantitatieve zin, veroorzaakt door de verstoring van het evenwicht in het lichaam, hetwelk er naar schijnt te streven dit evenwicht te herstellen of zich op een nieuw evenwicht in te stellen. Het begrip ziekte veronderstelt dus een actieve reactie van het organisme, in het leven geroepen door een ziektemakende oorzaak.“

Deze omschrijving, die door de Centrale Raad van Beroep is aanvaard, houdt in dat b.v. geen uitkering behoefte te worden verstrekt, indien iemand door een gebrek zijn werk niet kan verrichten, als zijn kunstbeen moet worden hersteld, wanneer zijn bril is gebroken en hij nu op een nieuw glas moet wachten.

Het bestuur der Grafische Bedrijfsvereniging neemt in dergelijke gevallen een soepel standpunt in en gaat, wanneer de omstandigheden hiertoe aanleiding geven, tot een onverplichte uitkering over. In die gevallen wordt wel nagegaan of de betrokkene pogingen in het werk heeft gesteld, dergelijke ongemakken te vermijden, b.v. door het aanschaffen van een reservebril. Nu is dit laatste weliswaar in de afgelopen jaren nog steeds niet mogelijk geweest, doch zo langzamerhand kunnen de opticiens ons weer iets beter bedienen. Men zij zo verstandig zich, indien enigszins mogelijk, van een reserve-bril te voorzien en dit niet alleen in het belang van zijn werk, maar ook om, thans niet al te zeer onthand of liever gezegd ontbrild te zijn.

De courantbezorgers in onze bond

Met het Hoofdbestuur van de R.K. Transportarbeidersbond werd een overeenkomst getroffen waarin werd bepaald, dat de courantbezorgers die lid zijn van genoemde bond per 29 December 1947 worden overgeschreven naar onze organisatie, welke na die datum de belangenbehartiging van deze groep zal verzorgen. Deze overeenkomst berust op de grondslag van het rapport van de bedrijfstaksgewijze opbouw van de Nederlandse arbeidersbeweging, waarbij een bedrijfsbond de belangen van alle bedrijfsgenoten zal behartigen. Het Hoofdbestuur van onze Transportarbeidersbond geeft hierdoor blijk meer inzicht te bezitten dan het bestuur van de Bediendenorganisatie inzake de taak van de bedrijfsbonden en heeft dan ook aan zijn afdelingsbesturen onomwonden medegedeeld, dat de belangenbehartiging van de courantbezorgers beter door de grafische bonden kan worden ter hand genomen.

Met deze overgang worden de grenzen van onze organisatie wederom wijder getrokken, doch hebben wij eveneens de plicht ervoor zorg te dragen, dat voor deze categorie werknemers behoorlijke voorwaarden worden verkregen.

Wij willen niet ontkennen, dat een moeilijk te bewerken arbeidsterrein hierdoor ons deel is geworden, doch zulks mag ons niet weerhouden om alle pogingen te ondernemen teneinde regelingen te treffen waardoor ook deze groep werknemers meer sociale zekerheid verkrijgt dan tot nu toe het geval is.

Hierbij zullen wij ongetwijfeld gebruik maken van de voorbereidende arbeid door de Transportarbeidersbonden reeds verricht in de regeling, welke per 1 Januari 1948 bij de N.V. „De Arbeiderspers“ van kracht werd, als grondslag nemen voor de verdere werkzaamheid.

Deze regeling hopen wij dan ook binnenkort aan de overige dagbladondernemingen aan te bieden, waardoor het wellicht mogelijk zal worden na verloop van tijd hiervan een landelijke regeling te maken, geldende voor alle dagbladen. Een en ander hangt natuurlijk af van de belangstelling welke de courantbezorgers voor de organisatie zullen tonen.

Het is dus noodzakelijk, dat zij in grote getale tot de grafische bonden zullen toetreden en wij verwachten, dat onze afdelingsbesturen zullen willen medewerken om deze groep werknemers tot het lidmaatschap van de organisatie te bewegen. De bedrijfstaksgewijze organisatie legt ons de verplichting op er voor te zorgen, dat voor alle werknemers in de grafische bedrijven de belangen door onze organisatie worden behartigd. Daartoe hebben we na de bevrijding in onze nieuwe statuten de verschillende vakgroepen ingesteld, waarbij de vakgroep expeditiepersoneel tot nu toe nog ontbrak.

Daarin wordt thans voorzien door de overname van de courantbezorgers van de Transportarbeidersbond en wij hopen, dat thans alle tot nu toe ongeorganiseerde bezorgers van Katholieke dagbladen tot onze organisatie zullen toetreden. Omtrent deze aangelegenheid hebben wij onze afdelingsbesturen per circulaire de nodige gegevens doen toekomen en wij vertrouwen, dat allen hun verantwoordelijkheid bewust zijn en zullen medewerken om te bereiken, dat voor deze categorie de belangenbehartiging op de juiste wijze kan geschieden.

Er zal voor deze groep nog zeer veel geregeld moeten worden, want het kan niet worden ontkend, dat op het stuk van vergoedingen en sociale verzekering voor deze werknemers

Beperking overwerk op Zaterdagmiddag

In artikel 104 lid 1 (bijlage A) is bepaald dat werknemers in dagbladrukkerijen des Zaterdagmiddag ook na 13 uur arbeid mogen verrichten, mits de normale arbeidsweek niet meer dan 45 uur bedraagt.

Bij de toepassing in de praktijk bleek, dat sommige ondernemingen ertoe zijn overgegaan werknemers, die reeds een normale arbeidsweek van 48 uur hadden volbracht, op Zaterdagmiddag na 13 uur overwerk te doen verrichten.

Het spreekt vanzelf, dat een dergelijke toepassing de betekenis van art. 104 lid 1 geheel zou doen verliezen, waardoor het noodzakelijk was een ander tot het noodzakelijke te beperken.

Teneinde zulks te bereiken, werd onderstaand besluit genomen en wij vertrouwen, dat de werknemers zullen toezien, dat dit besluit juist zal worden nagekomen.

1431 Besloten wordt, kennis genomen hebbende van ingekomen correspondentie inzake de toepassing van artikel 104 in verband met artikel 107 der C.A.O. bijlage A; overwegende, dat artikel 104 lid 1 betreft de verschuiving van de gewone dagarbeid, dus niet de uitbreiding van de omvang van de werkweek met overwerk;

overwegende, dat overwerk wordt geregeld in artikel 107;

overwegende, dat onjuiste toepassing van artikel 107 kan leiden tot onderminning van de bedoeling van artikel 104 lid 1;

overwegende, dat de Centrale Commissie het nodig oordeelt waarborgen te scheppen, dat artikel 107 slechts zo beperkt wordt toegepast, dat artikel 104 lid 1 daardoor niet wordt geschaad; vast te stellen:

1. Artikel 107 mag slechts op dagbladen des Zaterdagmiddag na 13 uur worden toegepast in uitzonderingsgevallen en moet worden beperkt tot ten hoogste één uur.

2. De toepassing van artikel 107 mag niet leiden tot een normale assistentie van een andere ploeg in dezelfde afdeling, die werkt volgens artikel 104 lid 1.

Uit dit besluit blijkt, dat slechts in uitzonderingsgevallen overwerk op Zaterdagmiddag na 13 uur is toegestaan en beperkt moet zijn tot ten hoogste één uur, en niet mag leiden tot normale assistentie van de ploeg die regelmatig op Zaterdagmiddag na 13 uur arbeid verricht.

Indien zou blijken dat het aantal werknemers dat op Zaterdagmiddag arbeid moet verrichten te gering zou zijn en regelmatig door andere werknemers in overwerk wordt aangevuld, dan zal dit aantal moeten worden uitgebreid en komen te vallen onder art. 104 lid 1, zodat de arbeidsweek ook voor die werknemers 45 uren zal moeten bedragen.

B. L.

Luistert U even?

Apothekersassistenten, bakkersgezellen, bouwvakarbeiders, fabrieksarbeiders, typografen en drukkers, handelsreizigers, kellers en koks, handels-, kantoor- en winkeldiensten, kapperspersoneel, houtbewerkers, landarbeiders, metaalbewerkers, mijnwerkers, overheidspersoneel, P.T.T.-mensen, slagersgezellen, spoor- en tram-mensen, en gij, werkmeesters, op het land, op zee, in de lucht, in de bonen en in de lorium, ik groet u allen zeer. En mocht ik categorieën van nijvere werkers vergeten hebben, dan groet ik die nog veel meer. Ik weet niet hoe het u gaat, maar ons gaat het maar bar slecht. Werk zat, werk genoeg om een tachtigjarige werkweek te maken zonder vacantie, genoeg werk om eigenlijk geen bed nodig te hebben, maar centen... ho maar. Ik heb het niet over de spanning tussen voedselpakket en lonen, ik heb het niet over kindertoeslag of schoonmoedersubsidie, het is erger. Als het zo doorgaat is er weldra geen geld meer om te werken. En werken moet doorgaan: voor u, apothekersassistenten, bakkersgezellen enz. enz. Voor u, voor uw vrouwen, voor uw kinderen. Wat dat voor uw werk is? Ach, dat is een hele geschiedenis.

Wit-Gele en R.K. Groene Kruis, zegt u dat iets? U weet wel, wijkverpleging en uitleen van beddellijzen en ondersteken en zo, en moeder-curstussen en consultatiebureaux voor zuigelingen en kleuters, voor opvoedingsmoeilijkheden en geesteszieken, voor t.b.c. en geslachtsziekten en kraamhulp en wat al meer, daar gaat het over. 500.000 gezinnen, gezinnen als die van u, vinden hulp in moeilijke dagen bij het Wit-Gele of R.K. Groene Kruis. En die hulp moet een beetje georganiseerd worden weet u, door provinciale bonden, en dan tenslotte ook nog door de Nationale Federatie die zich voelt als de zorgzame hoedster van alle apothekersassistenten, bakkersgezellen enz. enz. Die Nationale Federatie heeft een bureau, als je tenminste een paar kamers met een halve man en een paardekop zo kunt noemen. En voor dat bureau is nu als sinds de oprichting geen geld, tenminste niet noemenswaard. Of beter, bar weinig.

Binnenkort bestaan we 25 jaar, en inplaats van bloemen en kransen, inplaats van redevoeringen en lintjes, zouden we zo graag wat meer werk willen verzetten, zonder steeds achterom te moeten kijken of die schatstik nu werkelijk helemaal leeg is. En daarvoor hebben we een rebusprijzenvraag uitgeschreven. En nu vragen we aan alle apothekersassistenten, bakkersgezellen enz. enz., tot en met de werkmeesters toe, om aan die

rebusverlooting mee te doen en een der 2500 prijzen in de wacht te slepen. Als iedereen, die ooit geholpen werd door Wit-Gele Kruis of R.K. Groene Kruis meedeed, ach, wat ware onze toekomst rooskleurig! Maar dat kan toch wel? Zeker kan dat als u allemaal nu eens een oplossing met die portretjes van Hare Majesteit inzendt, u weet wel van die portretjes die u op het postkantoor kunt kopen! Misschien zijn er onder u vergetachtige lieden: laten de anderen dan een beetje propaganda maken. Laten zij elkander in broederlijke en zusterlijke liefde aansporen, aanhitsen, ophetsen, pressen, dwingen, dreigen... Ach wat een droom: ieder die hulp kreeg van Wit-Gele of R.K. Groene, doet mee aan de rebus-loterij... Kan het? Doe het dan. Liefst vandaag!

Kerstnummer van „De Tampon“

Het orgaan van de school voor de Grafische Vakken te Utrecht kwam ook ditmaal met een Kerstnummer de nieuwe jaargang openen. Deze uitgave van 80 bladzijden bevat een groot aantal artikelen van diverse medewerkers en is verlicht met enkele bijlagen. De pennenvruchten bevatten voor iedere branche elk wat wils en zijn het bestuderen alleszins waard. De heer L. Levisson, die reeds aan het eerste nummer van „De Tampon“, dat op 1 Juli 1921 verscheen zijn medewerking verleende, ontbreekt ook thans niet op het appel en geeft een beschouwing onder de titel „Van twee boekjes“, waarin aandacht wordt geschonken aan twee uitgaven van Drukkerij Ernest van Aelst te Maastrecht. Met waardering wordt het kunstzinnige product van deze grafische kunstenaar herdacht en door enkele illustraties toegeleefd.

De technische uitvoering wordt over het algemeen door de leerlingen van de school, onder leiding van de leraren verzorgd en kan over het geheel een goed product genoemd worden. Er werd niet gestreefd naar experimenten, waardoor het geheel soms wat monotoon werd.

De titels welke in een licht-blauwe kleur werden gedrukt, zijn soms erg zwak, vooral wanneer de titel ten klein opschrift draagt.

Al met al toch een goede prestatie, die gelet op de huidige materiaal-schaarste volwaardig aansluit bij zijn voorgangers.

Besluiten

van de Bestuursraad van het Int. Christelijk Vakverbond

Voor de eerste maal na de oorlog kwam de Bestuursraad van het Internationaal Christelijk Vakverbond te Straatsburg van 28 November—2 December bijeen. Van deze belangrijke bijeenkomst is het gewenst de voornaamste punten te memoreren.

Op de eerste plaats moest de bestuursraad voorzien in de vacature van voorzitter, ontstaan door het jammerlijk om het leven komen van de heer Henri Pauwels.

Als zodanig werd gekozen de heer Gaston Tessier, algemeen secretaris van de Franse C.F.T.C. De algemeen secretaris van het I.C.V. de heer Serrarens, bracht een uitvoerig rapport uit over de werkzaamheden sinds het congres in 1946 te Amsterdam gehouden.

De erkenning van het I.C.V. door de economische en sociale raad van de U.N.O., op voet van gelijkheid met het Wereldvakverbond, werd door de raad bijzonder toegejuicht.

Zeer drukke bespreking ontstond rondom de kwestie van de wederoprichting der christelijke vakbeweging in Duitsland, Oostenrijk, Italië en andere landen.

De Italianen hebben op deze bestuursraad weer hun intrede gedaan in de christelijke internationale vakbeweging. De Italiaanse Christelijke Werkliedenbonden (A.C.L.I.) hebben aansluiting bij het I.C.V. gevraagd als buitengewoon lid. Ook de vertegenwoordiger van de Christelijke Mijnwerkersbond uit het Saargebied werd bijzonder hartelijk begroet. Hij beloofde zijn kameraden uit de andere Europese landen, dat de christelijke vakbeweging in het Saargebied weldra weer meerderheidsbeweging zou zijn.

De vrije vakbeweging in de bezette gebieden

De raad oefende vrij heftige kritiek uit op de houding van de geallieerden ten overstaan van de vrije vakbeweging in de bezette gebieden, en nam in dit verband een resolutie waarin de bestuursraad van het I.C.V. er op wijst, dat de vrijheid van vakbeweging een van de rechten is, waarvoor de arbeiders van de gehele wereld de zwaarste offers hebben gebracht; dat het Internationaal Christelijk Vakverbond de vrijheid van vakbeweging steeds als een essentiële eis van de christelijke vakbeweging heeft beschouwd, zoals blijkt uit de resoluties aangenomen op de congressen van Parijs in 1937 en van Amsterdam in 1946.

De bestuursraad stelt bovendien vast, dat de vrijheid van vakbeweging een van de voornaamste kenmerken is van elk waarachtig democratisch regime, maar dat zij in een aantal bezette landen nog steeds niet hersteld is; dat de verschillende bezettende overheden maar al te vaak gehecht blijven aan de waan van de eenheidsvakbeweging, die een inbreuk betekent op een onvervreembaar recht van de arbeiders en waardoor de christelijke arbeiders gedwongen zijn zich in dezelfde organisatie te verenigen met personen van verschillende richting en met name met de communisten, die deze organisatie uitbuiten voor hun politieke doeleinden.

Hij doet een beroep op de democratische landen, om te vermijden, bij hun streven naar wederopvoeding van de volken, die de nazi-dictatuur hebben ondergaan, methoden te gebruiken, waardoor deze volken eens te meer van het democratisch recht op vakbewegingsvrijheid worden beroofd.

De hulp van de Verenigde Staten

Het I.C.V. is een wereldbeweging, waarvan West-Europa de bakermat is. Het is dan ook niet verwonderlijk, dat de geestelijke en materiële wederopbouw van het continent ook de christelijke vakbeweging bekommert. Door de christelijke beginselen, waaruit zij haar programma en haar bezieling put, levert zij een noodzakelijke bijdrage tot de geestelijke hernieuwing. Door haar constructieve actie in de landen waar zij haar invloed kan laten gelden, bouwt zij nu aan de stoffelijke sociaal-economische vernieuwing,

door de verheffing van de Europese arbeiders. Deze taak kan Europa evenwel niet ten uitvoer brengen zonder spoedige en afdoende hulp van de Verenigde Staten van Amerika. Daarom nam de raad van het I.V.C. een tweede resolutie aan:

De bestuursraad stelt in deze resolutie vast, dat de oorlog, met name in de landen van Europa, waar hij heeft gewoed, grote ellende heeft meegebracht, bijzonder voor de loontrekkenden en hun gezinnen;

dat het voor Europa uiterst moeilijk zal zijn, weer tot zo'n economische positie te komen, dat er voldoende welvaart voor de arbeidersgezinnen verzekerd wordt;

dat tot dit doel noodzakelijk is:

- volkomen samenwerking van alle Europese landen, die de vaste wil hebben, de arbeiders uit hun huidige ellende te voeren naar een betere toekomst;
- samenwerking op economisch gebied, die een zekere specialisatie van de productie inhoudt;
- de hulp van Amerika. Het zou van gebrek aan verantwoordelijkheid getuigen, als de betekenis van het plan Marshall voor de toekomst van Europa niet uitdrukkelijk werd erkend.

De bestuursraad betreurt, dat de landen van Oost-Europa, waarvan een goed deel door dezelfde bittere oorlogsellende getroffen zijn, weerhouden zijn van samenwerking met West-Europa en daardoor niet de voordelen genieten van de steun van het Marshall-plan.

De bestuursraad doet beroep op de verantwoordelijke leiders van de volken opdat zij zich in het kader van de Verenigde Naties met dezelfde vastberadenheid zouden inzetten voor de opbouw van de vrede als hun volken hebben gestreden voor het winnen van de oorlog, en roept de arbeiders van alle landen en van alle richtingen op tot medewerking aan de economische samenwerking, vooral in Europa, in het belang van de wereldvrede en opdat de arbeidersstand dit wereldconflict moge te boven komen door grotere algemene welvaart en vollediger ontwikkeling.

Een dergelijke uitspraak was noodzakelijk. Van verschillende zijden immers wordt het plan Marshall bestreden met verdachtmakingen en bedreigingen, doch nergens met argumenten. En nochtans zijn de arbeiders op de eerste plaats slachtoffers van de ontzettende oorlogsellende, die een hoog is voor de menselijke waardigheid. De uitspraak van de raad van het I.C.V. zal een glans van hoop temeer zijn voor de miljoenen personen, die, in alle landen van Europa, uitzien naar een bescheiden welvaart en naar de economische ontvoogding van de arbeidersstand.

Deze stellingname is te meer verheugend, daar zij de aanwezigheid van de christenen op sociaal gebied bevestigt in het aanschijn van de gehele wereld. De resoluties van de raad zullen ook aan de Verenigde Naties worden voorgelegd, zodat ook daar de stem van de christelijke arbeiders gehoord wordt.

Het I.C.V. en de internationale arbeidsorganisatie

Er werd tenslotte door de raad nog een derde resolutie aangenomen.

Het I.C.V. wenst ook door de Internationale Arbeidsorganisatie erkend te worden voor deelname aan de Internationale Arbeidsconferenties. Zie hier de tekst van deze resolutie:

De raad van het I.C.V.

Na kennisname van het nieuwe handvest van de internationale Arbeidsorganisatie, waardoor deze gemachtigd wordt officiële betrekkingen te onderhouden met internationale organisaties van arbeiders;

herinnert aan het feit dat, van bij haar ontstaan, de Internationale Arbeidsorganisatie steeds heeft mogen rekenen op de medewerking van de christelijke vakorganisaties en met name van het I.C.V.

is van mening, dat het I.C.V. dat herhaaldelijk door officiële internationale instellingen, en onlangs nog door de Economische en sociale raad van de Verenigde Naties, werd erkend, in de beheeraard van het Internationaal Arbeidsbureau moet worden vertegenwoordigd krachtens artikel 12, par. 3 van het nieuwe statuut van de Internationale Arbeidsorganisatie, geeft het bestuur opdracht met dit doel alle vereiste stappen te doen bij het Internationaal Arbeidsbureau.

De Christelijke Internationale beseft haar verantwoordelijkheid en schrijft er met voor terug, deze te dragen op elk gebied. Voor degenen die geloven in de waardigheid van de menselijke persoonlijkheid en diens gevolge in de waardigheid van de arbeider, is dit een sterke steun.

Mededeling van het hoofdbestuur

Kascontrole

De ondergetekenden verklaren, mede aan de hand van het rapport van de bondsaccountant, de boeken en bescheiden over het 3e kwartaal 1947 te hebben gecontroleerd en accoord bevonden.

Fred. L. Groep
P. A. de Rijk
F. H. Kuyper.

Amsterdam, 29 December '47.

De adreslijst van de bond

Afdelingen:

Boxtel: secretaris wordt J. de Brouwer, Nieuwe Kerkstraat 51, Boxtel.

Grave: secretaris wordt P. J. M. v. d. Doff, Molenboek 110 A, Gassel (N. Br.).

Zeeland: adres wordt J. L. Knuijt, Oprit 23, Vlissingen.

Zeeuws-Vlaanderen: adres wordt Cl. J. Overmeire, Lange Kerkstraat 8 a, Terneuzen.

Verspreide leden:

Den Burg (Texel): P. W. J. Logman, Wilhelminalaan 8, Den Burg (Texel).

Leerdam: J. L. P. Lemmers, Horndijk 23, Leerdam.

Aan de afdelingsbesturen, correspondenten en verspreide leden wordt hierbij medegedeeld, dat in de loop van Januari een geheel nieuwe adreslijst zal verschijnen.

Examenopgave No. 3

Onder bovenstaande titel werd door de Stichting Boek- en Diepdruk een boekje uitgegeven, dat alle examenopgaven 1946 en 1947 bevat betreffende het kostprijsexamen, Examen Assistent-Calculator, Her-examen Calculator, Eindexamen Patroonsopleiding Typografie, en Toelatingsexamen Patroonsopleiding Typografie.

Voor hen die zich op een van deze examens voorbereiden, kan dit boekje van groot nut zijn. De prijs van dit 54 bladzijden tellende boekje bedraagt f 2.40 en is verkrijgbaar bij de Stichting Boek- en Diepdruk, van Eghenstraat 70 te Amsterdam-Z.

Collectieve aanvragen voor werkkleding

Het Centraal Distributiekantoor deelt mede, dat van 5 Januari 1948 af door de distributiediensten wederom gelegenheid zal worden gegeven voor het collectief aanvragen van werkkleding. Alle bedrijven, waarin 5 of meer werkkleding dragende arbeiders(sters) werkzaam zijn, moeten voor al deze werknemers per formulier MD 333-26, vergezeld van een formulier MD 333-27, een aanvraag indienen op een door de distributiedienst nog nader bekend te maken plaats en tijdstip. Filiaalbedrijven dienen afzonderlijk aan te vragen. Omtrent de uitreiking der bonnen zullen nog nadere mededelingen volgen, evenals betreffende de indeling van individuele aanvragen. (Econ. voorlichting).

Toeslag giftige arbeid

Naar het Centraal Bureau ons bericht, heeft het Centraal Distributiekantoor beslist, dat met ingang van de 13e periode ook copisten voor een toeslag voor giftige arbeid in aanmerking komen. Aangezien voor het gehele land de toeslagen voor de fotografen zijn ingetrokken, blijkt het niet mogelijk te zijn voor de fotografen in de chemigrafie een extra-rantsoen beschikbaar te stellen.

Met ingang van de 2e periode komen ook snee-rovers, persverguldens en handverguldens in aanmerking voor een rantsoen huishoudzeep en een rantsoen waspoeder, zulks per 2 perioden.

Van en uit de Studieclubs

BERGEN-OP-ZOOM — Op Dinsdag 16 December hield Grafica haar 3e geslaagde ontwikkelingsavond van dat seizoen. Deze avond werd verzorgd door de heer P. de Vos uit Amsterdam, die ons een zeer uitgebreide en leerzame uiteenzetting gaf, welke door allen met de grootste aandacht en interesse werd gevolgd. Al met al is het een zeer geslaagde avond geweest, waarvan allen dan ook zeer voldaan huiswaarts keerden. Moge het studiewerk voor alle nog volgende avonden dezelfde belangstelling hebben, dan twijfelen we er niet aan of het blijft met onze studieclub crescendo gaan.

's-HERTOGENBOSCH — Onze Studieclub heeft het nieuwe jaar ingezet met een lezing over het onderwerp: „Calculatie en Kostprijs”. De heer A. Nooyen, directeur van Teulings Grafisch Bedrijf, had zich bereid verklaard dit onderwerp voor onze club te behandelen. Ieder die de heer Nooyen van nabij kent, zal bij voorbaat al gezegd hebben, dat deze avond een succesvolle zou worden. Niet alleen dat hij een vlot en aangenaam spreker is, doch dit onderwerp dat „ligt” hem. Allereerst gaf hij een kort overzicht hoe het eerste „tariefje” tot stand kwam, om vervolgens op een zeer begrijpelijke en duidelijke wijze het

calculatie-schema te behandelen. Op een treffende manier liet hij uitkomen wat een goed vakman voor een onderneming betekent. Als bewijs van medeleven met onze studieclub, nodigde hij aan het slot van zijn lezing alle leden uit om op 19 Januari a.s. de lezing van de heer Wagten-donk bij te wonen. De voorzitter sprak aan het einde van de avond een oprecht dankwoord tot de heer Nooyen, niet alleen voor zijn leerzame causerie, doch ook voor de uitnodiging en spoorde de aanwezige leden aan nog in groter getale de lezing van de heer Wagten-donk bij te wonen. Vrienden, leden van de Studieclub, gij ziet het, alles spant samen om de vakstudie nog hoger op te voeren. Grijp dus nu je kans en... toont belangstelling. Secretaris

GRONINGEN — „Typografische vormgeving”, dat was het leerzame onderwerp, waarmede de heer J. Bouwman uit Utrecht ons op Maandag 5 Jan. j.l. in het C.J.M.V.-gebouw een paar uur aangenaam bezig hield. Aan de hand van vele, door spr. zelf gemaakte werkstukken uit de praktijk, gaf deze een zeer uitvoerige beschouwing over familie-ea handelsdrukkerwerk en liet daarbij vooral uitkomen, dat juist door eenvoud van opzet, zeer veel is te bereiken. Dit bleek dan ook wel voldoende uit de keurige (Zwitserse) modellen.

De aanwezigen hebben weer eens volop kunnen genieten van een prachtige en leerzame avond. Aan het einde van zijn causerie werd de heer Bouwman door de voorzitter hartelijk dank gebracht

voor zijn technische en amicale uitzetting, waarbij hij de wens te kennen gaf, dat bij een volgende lezing de opkomst nog groter mag zijn. Laat ieder zijn plicht verstaan. Desondanks was het een zeer geslaagde avond.

HOORN — De studieavond van 19 December is toch een succes geworden. Aanvankelijk dacht het bestuur, dat deze avond in duigen zou vallen; daar de spreker, de heer Spruyt uit Den Haag, ziek was geworden. Vanaf deze plaats wensden wij de heer Spruyt van harte beterschap. „Wij hopen u binnenkort in de Coen-stad te zien!” In onze plaatsgenoot Wouter Ydo hebben we 'n waardig plaatsvervanger gevonden. Zijn buitengewoon technische uitzetting over het fijne kunsthandwerk „etsen”

heeft ons allen bekoord. Deze uitzetting, gesteund door praktisch werken, getuigen van 'n grondige kennis en 'n jarenlange praktische ervaring. In de getoonde etsen lag de fijne hand van de kunstenaar. Spreker eindigde met zijn waardering uit te spreken voor het feit, dat wij als studie-club belangstelling toonden voor het werk van 'n ander.

Zij, die belangstelling tonen voor het werk van 'n ander, plaatsen zich op 'n hoger niveau en verkrijgen hun kennis. Deze zinsnede gebruikte ook de voorzitter in zijn slotwoord uit propagandistisch oogpunt en wij hopen, dat onze studievrienden zich deze uitspraak tot levensdevies maken. Vermelden wij tot slot nog, dat de briefpapier-prijsvraag is gewonnen door ons bestuurslid, de heer D. Zaal. Proficiat, hoor!

Van en uit de Afdelingen

DELFT — Op 29 December werd met een bijeenkomst voor onze jongere leden een actie voor de jeugd ingeleid. Wat jammer, dat er zo weinig jeugdleden gehoor hebben gegeven aan de uitnodiging voor deze avond.

Gij wegblijvers, stelt ge geen belang in de organisatie? Zo nee? Dan had het juist een reden te meer geweest om deze bijeenkomst te bezoeken. Ons nieuwe hoofdbestuurslid, de heer Essers, sprak over de Kath. Arbeiders Beweging, waarin ge had kunnen beluisteren, welk nuttig werk de K.A.B. voor de arbeiders heeft tot stand gebracht. Na de thee werd gelegenheid gegeven tot het stellen van vragen van welke aard ook. Hiervan werd een ruim gebruik gemaakt, waaruit prettige discussies onstonden.

Voor de aanwezigen was het een prettige en leerzame avond. Om een direct contact met de jeugdleden te verkrijgen, werd een commissie samengesteld, waarin de jeugdleden Fr. v. d. Hulst en P. Vermeulen zitting hebben.

Jonge vrienden, meerdere van dergelijke bijeenkomsten zullen nog gehouden worden. Zorgt dan dat ge van de partij zijt.

— Op Woensdag 21 Januari houden we onze jaarvergadering voor onze afdeling. Leden, reken er nu reeds op deze avond vrij te houden. Denkt niet, laat het bestuur het maar ophakken, doch toont uw belangstelling! Het zijn ook Uw belangen die besproken worden.

DEN HAAG — met algemene instemming is onze oud-hoofdbestuurder Hooghstra op voordracht van het afd. bestuur benoemd als ere-voorzitter van onze afdeling. Daardoor blijft de band tussen hem en ons bewaard, ook al zal hij wellicht binnenkort de residentie gaan verlaten om zich in het Westland's dorpje Poeldijk te vestigen. Er gaan althans geruchten, dat hij daarvoor een vergunning heeft verkregen.

Wij hopen, dat hij daar een welverdiende rust zal genieten.

DEVENTER — Een van onze jonge bestuurders, n.l. onze vriend H. B. Kappert, is toegelaten tot het sociaal-economisch instituut „te Doorn. Wij feliciteren onze vriend Kappert hiermede van harte en wij hopen, dat hij zijn studie daar zal volbrengen. Wij hebben op onze bestuursvergadering afscheid van hem genomen en willen ook op deze plaats hem hartelijk dank zeggen voor alles wat hij als bestuurder voor onze afdeling heeft gedaan. Verder een bericht voor onze jonge vrienden. In Februari zal er een speciale bijeenkomst voor jullie worden gehouden. Maak nu al vast het besluit om daarbij te zijn. Het wordt een pracht avond. Nu jullie aan het tweede gedeelte van de cursus beginnen, willen wij nog eens in herinnering brengen, dat voor het beste rapport een boekwerk wordt uitgelooft.

ROTTERDAM — Het oude jaar is weer verstreken en wij mogen gerust zeggen een zwaar jaar is achter de rug. Ieder van ons heeft offers moeten brengen in het grote geheel. Offers die zwaar waren en steeds iedere week terugkeerden. Maat Goddank, de leden hebben het gezond verstand laten zegevieren en met Gods hulp de handen in een geslagen om het geteisterd Vaderland uit het moeras te trekken. Wat het organisatorisch leven betreft, mogen wij, hoewel tevreden, niet voldaan zijn. Er zijn nog teveel leden die niet daadwerkelijk meeleven; het vergaderingsbezoek leeft wel op, maar staat in verhouding met het ledenaantal nog ver achter. Ook het ledenaantal moet nog groter worden en dat kan wanneer allen meewerken. Laten wij er voor zorgen, dat wanneer straks Rotterdam zijn 40-jarig bestaan herdenkt, de 500 leden zijn bereikt dat kan en moet, met alle hens aan dek. Bedenkt toch dat het bestuur het niet alleen kan. Verder moeten wij de leden nog even herinneren aan de feestavond

ter gelegenheid van het 40-jarig bestaan der afd. Veel leden zeggen: „moeten wij dat nog betalen?” Anderen zeggen: „wij hebben al die tijd onze contributie betaald, laat de afd. dat maar betalen”. Vrienden, als u wilt, wat de afdelingskas er nog bij moet leggen, dan zou dat bezwaar geen bezwaar meer wezen. Dus allen, die dit nog niet hebben gedaan, sturen alsnog hun strookje in en de rest komt dan in orde. U ziet, vrienden, wij zetten het nieuwe jaar vol goede moed in. Laten wij allen meewerken en medeleven met de organisatie, dan kan men er van overtuigd zijn, dat het jaar 1948 voor u allen een Zalig en Gelukkig Nieuwjaar zal worden, wat u van harte toegewenst wordt door het afdelingsbestuur.

SCHIEDAM — Nog even vragen wij uw aandacht voor het Kopperfeest, dat we dit jaar zullen vieren in de vorm van een toneelavond op Maandag 19 Januari in de R.K. Volksbond, aanvang 8 uur. Indien u nog niet van kaarten voorzien mocht zijn, vraag dan bij de winkelagent of loop nog even langs één van de bestuursleden: J. H. Hölcher, West-Frankenlandsestraat 57a; J. Klapdoor, Stadhouderslaan 2 b; P. de Rijk, Galvanistraat, 5 a; G. Ruts, Vlaardingerdijk 13a; F. Zoun, Potgieterstraat 31b. Natuurlijk wordt het een succesavond. Opgevoerd wordt het bekende toneelstuk „Amor in de Pastorie”. Wilt u er tevens aan denken, dat personen beneden 16 jaar geen toegang hebben. Schiedammers, zet je beste beentje voor en zorgt, dat de zaal tot aan de laatste plaats bezet is.

UTRECHT — De vrouwelijke leden onze afdeling worden nog deze maand ter vergadering opgeroepen. Op deze bijeenkomst zullen voor de dames zeer belangrijke punten worden behandeld, zodat alle dames worden verwacht. En we mogen wel uit de school klappen, dat er zorg zal worden gedragen, dat het ernstige met het aangename zal worden afgewisseld. Dus alle dames-leden worden verwacht en nemen goede nota van de uitnodiging, die nog zal worden toegezonden. Ook zal binnenkort een zeer belangrijke ledenvergadering worden gehouden, waarop een Hoofdbestuurder een in het brandpunt van de belangstelling staand onderwerp zal behandelen, getiteld: „De gehele mens”. Vrienden, laten we dat zeer belangrijke jaar 1948 goed inzetten, door een grote opkomst. Een en ander zal per convocatie nog nader worden bekend gemaakt. Onze jonge vrienden hebben weer een bijeenkomst gehad, waar zij kennis hebben gemaakt met vriend Essers, die belast is met de leiding van de jeugdige leden onze organisatie. Het was voor onze jonge vrienden een zeer belangrijke bijeenkomst en de kennismaking met vriend Essers heeft zeker bijgedragen, dat de belangstelling voor onze organisatie zeer zal toenemen. Het bestuur is al druk doende ter voorbereiding van de jaarvergadering, welke, zoals van ouds, zal plaats

hebben in de maand Maart. We zullen u nog wel een keer aan deze vergadering herinneren, opdat zij door uw opkomst belangstelling zult tonen in het werk dat onze afdeling in het jaar 1947 heeft verricht. En dat dit zeer belangrijk is, dat zal wel blijken uit de verslagen van secretaris en penningmeester. In onze vorige correspondentie is een fout geslopen. Het was vriend G. W. van Keeken, die zijn zilveren ambtsjubileum vierde en niet Kerker. DOMKIJKER

Bij N.V. Gooi & Sticht, Uitgevers- en drukkersbedrijf te Hilversum, kan voor vast geplaatst worden een goed onderlegde

tweetoerenpersdrukker, ev. een flinke jonggezel.

Drukkerij C. A. Spin en Zoon N.V., N.Z. Voorb.wal. 271-273, A'dam-C. vraagt voor speedige indienstraling

enige bekwame snelpersdrukkers, een jonggezel degelpersdrukker, enige jonggezel handzetter,

die in de gelegenheid worden gesteld opgeleid te worden voor reserve monotype-tikker.

Drukkerij te Rotterdam vraagt **Papiersnijder.**

Brieven met inlichtingen onder No. 5147 Bureau van dit blad.

Jonge zetter gevraagd, voor opleiding tot

Monotype-tikker.

Jonge drukkers gevraagd, die veel willen leren, ook voor

Vormvoorbereiding.

Drukkerijen Ellerman Harms, Dir. Bert van Oelen en E. M. Holtz, Warmoesstraat 151, Amsterdam.

Amsterdamsche Grafische School Het bestuur roept sollicitanten op voor de functie

leraar fotografie,

zowel voor lijn-, auto-, kleuren- en lithografie. Kennis van scheikunde strekt tot aanbeveling. Sollicitaties worden ingewacht voor 20 Januari 1948, Dintelstraat 15, Amsterdam (Zuid).

Boekbinderij en Cartonagebedrijf A. PIELANEN en P. DROMMEL Uiterstgegracht 105-107, Leiden, vraagt

geroutineerde snijder, binder en aankomende binders.

B.V.
C.O. 34664

Bezorgersregelingen.

In "Stuwing" no 2/1948, het orgaan van de Nederlandse Katholieke Grafische Bond, komt onder de titel "De courantenbezorgers in onze bond" een artikel voor, dat dezerzijds enig commentaar behoeft.

Na betoogd te hebben, dat de belangenbehartiging der courantenbezorgers beter door de Grafische Bonden kan worden ter hand genomen, dan - gelijk tot dusverre - door de Transportarbeidersorganisaties, gaat de schrijver verder:

"Met deze overgang worden de grenzen van onze organisatie wederom wijder getrokken, doch hebben wij eveneens de plicht ervoor zorg te dragen, dat voor deze categorie werknemers behoorlijke voorwaarden worden verkregen.

Wij willen niet ontkennen, dat een moeilijk te bewerken arbeids-terrein hierdoor ons deel is geworden, doch zulks mag ons niet weerhouden om alle pogingen te ondernemen teneinde regelingen te treffen waardoor ook deze groep werknemers meer sociale zekerheid verkrijgt dan tot nu toe het geval is".

Vervolgens wordt gememoreerd, dat één der grootste dagbladondernemingen hier te lande op 1 Januari 1948 een regeling heeft afgesloten, welke als grondslag van verdere onderhandelingen met andere ondernemingen zal dienen om op deze wijze geleidelijk te geraken tot een landelijke regeling voor alle dagbladen. Om deze redenen wordt een klemmend beroep op de ongeorganiseerde bezorgers gedaan, zich als lid te melden.

Het artikel eindigt dan met de volgende woorden: "Er zal voor deze groep nog zeer veel geregeld moeten worden, want het kan niet worden ontkend, dat op het stuk van vergoedingen en sociale verzekering voor deze werknemers nog zeer veel zal moeten worden gewijzigd.

Dit is ongetwijfeld een moeilijke materie, doch onze grafische organisaties hebben in het verleden eveneens meerdere malen moeilijkheden weten te overwinnen.

Met aller medewerking kunnen wij ook voor deze categorie werknemers behoorlijke regelingen verkrijgen".

Het spijt ons, dat de N.K.G.B. zijn optreden ten behoeve van de courantenbezorgers, blijkens bovenstaande uitlatingen, inluit met aankondigingen, die niet helemaal passen in de sfeer van wederzijds begrip, die onze besprekingen met de Transportarbeidersorganisaties hebben gekenmerkt.

Het komt ons derhalve nuttig voor een korte samenvatting te geven van wat er op dit terrein in de afgelopen jaren is geschied:

Medio 1946 bereikte het Bestuur van de N.D.P. 1945 het verzoek van de Transportarbeidersorganisaties, besprekingen te openen over een landelijke bezorgersovereenkomst.

Tijdens deze besprekingen maakte het Bestuur duidelijk, dat de vorm waarin door de verschillende bedrijven met de bezorgers gecontracteerd werd en de plaatselijke situatie bij de bladen zo uiteen liepen, dat een landelijke overeenkomst onmogelijk was, weshalve werd besloten tot opstelling van een z.g. "mantelcontract", dat - de basisvoorwaarden behelzende voor een voor de dagbladen in beginsel aanvaardbare rechtsverhouding met de bezorgers - als grondslag zou kunnen dienen voor eventuele besprekingen met en in de individuele dagbladondernemingen.

Dit mantelcontract werd door de ledenvergadering van 17 December 1946 in grote lijnen geaccepteerd, waarbij de vergadering wellicht ten overvloede nog eens als haar unaniem oordeel uitsprak, dat "de verscheidenheid der dagbladondernemingen en de voor iedere plaats wisselende toestanden en verhoudingen bepaalde tekstveranderingen noodzakelijk zouden maken" bij de afsluiting der individuele contracten. De kern van het mantelcontract was, dat de overeenkomst met de bezorgers - in overeenstemming met haar historische wording - als een overeenkomst van typisch eigen karakter werd beschouwd, met uitsluiting van alles wat naar een arbeidsovereenkomst zweemde.

Met deze juridische constructie, die geheel aan de werkelijkheid beantwoordde, verklaarde de wederpartij zich van meet af aan accoord, hoewel zij overigens - ook na de aanneming van het mantelcontract door de N.D.P.-vergadering - nog verschillende wensen bleef koesteren.

Ter tegemoetkoming aan deze wensen heeft de N.D.P. op 9 Juni 1947 verschillende aanvullende bepalingen op het mantelcontract goedgekeurd, vooral strekkende tot meerdere waarborgen op het gebied der sociale zekerheid van de bezorgers, zonder dat nochtans de formele regelingen van de sociale wetten - welke immers hoofdzakelijk betrekking hebben op de arbeidsovereenkomst - voetstoots werden overgenomen.

Materieel echter was er geen aanzienlijk verschil meer tussen b.v. de ziekwet en de voorzieningen, in deze aanvullende regeling getroffen, hetgeen o.m. moge blijken uit de volgende, aan deze regeling ontleende zinsnede:

" Het vorenstaande in aanmerking nemende, meent de N.D.P. 1945 zich sterk te kunnen maken, dat door haar leden in voorkomende gevallen, binnen de hierboven gestelde grenzen bij ziekte van bezorgers redelijke voorzieningen te hunnen behoeve zullen worden getroffen, erkennende de N.D.P. 1945 de morele verplichting van een dagblad-directie om - met inachtneming van het hierbovengestelde - de bezorgers in zodanige gevallen tegemoet te komen op een basis, als neergelegd in de bepalingen van de Ziektewet.

Zo zulks in incidentele gevallen niet mocht geschieden zal desgewenst door of namens de betrokken bezorger met het secretariaat van de N.D.P. 1945 overleg kunnen worden gepleegd, om tot een bevredigende oplossing te geraken."

Deze basisregeling, die gezocht werd en moest worden, om indentiteit met de arbeidsovereenkomst te vermijden, kon de instemming van de wederpartij wegdragen en inderdaad was er - naar wij menen - aanleiding, de samenwerking tussen de leiding der Transportarbeidersorganisaties en het secretariaat van de N.D.P. 1945 op dit gebied met vertrouwen tegemoet te zien.

Vóórdat het echter zo ver kon komen, is de afwikkeling van deze aangelegenheid aan de Grafische Bonden overgedragen, die t.a.v. de te volgen procedure blijkens voormelde uitlatingen en de tot dusverre betrachtede praktijk klaarblijkelijk andere inzichten hebben.

Wanneer men tenminste in een instructie van de K.N.G.B. aan zijn afdelingsbesturen, correspondentenschappen en verspreide leden leest, dat het vanzelfsprekend is, " dat ook deze werknemers " (d.w.z. de courantenbezorgers) " recht hebben, dat hun sociale positie wordt geregeld, die tot nu toe steeds alles te wensen heeft overgelaten ", dan geloven wij, dat men ons niet van chauvinisme kan beschuldigen, indien wij constateren, dat hier de N.D.P. 1945 en haar leden - voorzover deze woorden tegen hen gericht zijn - te kort wordt gedaan.

Maar er is nog een andere reden, waarom wij deze houding betreuren, en wel omdat er bij herhaling uit blijkt, dat de Grafische Bonden - althans één van deze - de bezorgers als werknemers wensen te beschouwen en zich derhalve op het standpunt stellen, dat in het algemeen tussen de dagbladonderneming en de bezorgers een arbeidsovereenkomst zou bestaan.

Een standpunt, begrijpelijk misschien voor deze Bonden, die immers werknemersorganisaties zijn en wier bevoegdheid, om in deze te onderhandelen, in twijfel zou kunnen worden getrokken, maar nochtan een standpunt, dat ten enenmale onjuist en onaanvaardbaar is.

Onjuist, omdat een indertijd gehouden enquête, welke door 74 bladen is beantwoord, aantoonde, dat uiteindelijk slechts 5% van de courantenbezorgers krachtens arbeidsovereenkomst werkzaam was.

Onaanvaardbaar, omdat dit standpunt allerlei consequenties inhoudt, die aan de bezorgersovereenkomst het eigen karakter, dat - zoals wij zagen - afwijkt van dat ener arbeidsovereenkomst, ontnemt.

Het is een nog al eens voorkomend misverstand, dat het er eigenlijk weinig toe doet, of er al of niet van een arbeidsovereenkomst sprake is, nu de bezorgers van het mantelcontract (met aanhangselbepalingen) toch een mate van sociale zekerheid hebben gekregen, die de positie, die zij in dat opzicht zouden hebben ingenomen, indien zij op arbeidscontract werkzaam waren geweest, benadert.

Tegen deze misvatting kunnen wij niet genoeg waarschuwen, vooral nu ons is gebleken, dat aan verschillende leden van de N.D.P. 1945 door de Grafische Bonden een soort collectief bezorgerscontract is voorgelegd, dat opvallende gelijkenis vertoont met een collectieve arbeidsovereenkomst.

Het accenteren van een dergelijke bezorgers-c.a.o. toch kan in tweërlei opzicht - n.l. administratief en juridisch - gevolgen voor de dagbladonderneming meebrengen, die zij feitelijk en functioneel niet voor haar rekening behoeft of dient te nemen.

In de eerste plaats zijn daar de administratieve besloemingen, verbonden aan de uitvoering der sociale wetgeving ten behoeve van hen, die krachtens arbeidscontract werkzaam zijn.

Deze uitvoering is te verzevenlijken in ondernemingen, waarin een geconcentreerd arbeidsterrein is, maar t.a.v. een bezorgerscorps dat óf over het gehele land óf over een bepaald gewest verspreid is en vaak niet eens bij name in de administratie der ondernemingen geboekt staat, is deze uitvoering een absolute onmogelijkheid.

De praktijk heeft dit aangetoond bij de ongevallenverzekering, welke krachtens de beroemde fictie-bepaling mede van toepassing is verklaard op het bezorgen van dagbladen, etc. De fiscus toch stelt zich tevreden met een "massale" premieheffing over het totaal der bezorgelden, nu nominatieve vaststelling der premie - zoals in feite is voorgeschreven - bij vele bladen uitgesloten is. Uiteraard "n" "modus procedendie", die meer uitmunt door praktische eenvoud dan door billijkheid en dan ook bij meer ingewikkelde sociale verzekeringen zeker niet kan en niet mag worden nagevolgd. Daar blijven de hierboven geschetste moeilijkheden in volle omvang bestaan en het is mede uit deze hoofde, dat de bladen terecht boven deelneming aan een wettelijke ziekteregeling de voorkeur geven en zullen moeten blijven geven aan de aanvullende regeling op het mantelcontract, zoals hierboven in extenso is weergegeven. Een factor van belang hierbij is de veelvuldig voorkomende wisselingen in het bezorgerscorps, verklaarbaar tengevolge van het feit, dat vrijwel altijd de courantenbezorging een nevenarbeid is, verricht voor het begin of na het einde van andere - niet minder belangrijke dagelijkse werkzaamheden van de bezorger.

Een interessante bijkomstigheid is trouwens in dit verband, dat de N.K.G.B. aan zijn vertrouwenslieden heeft doen weten, dat het de bedoeling is, dat alleen die bezorgers als lid tot de Bond toetreden, die van het bezorgen van dagbladen een hoofdberoep maken, dus niet zij "die dit werk als bijbaantje beoefenen". Ongetwijfeld heeft men hiervoor alleszins te billijken motieven, doch aannemende, dat een gelijke richtlijn door de andere Grafische Bonden wordt gevolgd, vragen wij ons toch af, hoe groot het aantal diergenen is, voor wie deze Bonden dan eigenlijk optreden.

Tot zover onze bezwaren in administratief opzicht. Watthans onze juridische bezwaren tegen een bezorgers-arbeidsovereenkomst betreft, het volgende:

De bezorgersovereenkomst heeft, gelijk gezegd, in het verleden steeds kenmerken van een specifiek eigen karakter vertoond, hetgeen inhoudt, dat de bezorger verantwoordelijk is voor haar uitvoering, zowel tegenover de abonnee, als tegenover de onderneming.

Het is de bezorger, die - des geconditionneerd - aansprakelijk is voor de afrekening der afgenomen exemplaren (ook als de weekabonné hem even uitstel vraagt en dit uitstel krijgt), het is de bezorger, die zorg draagt voor vervanging bij ziekte en verhinderings, die verantwoordelijk is voor de gedragingen van zijn vervangers en helpers (in welker keuze hij overigens vrij is), die voorts zelfstandig bepaalt, of en hoelang hij vakantie wenst te nemen, etc.

Dat de bezorging vlot verloopt, is een belang van de onderneming, maar niet minder van de bezorger en de abonné. Welnu, het hoeft geen betoog, dat dit vlot verloop het best gewaarborgd is bij het bestaan van de hierboven geschetste verhoudingen.

Men kan geen correcte afrekening verwachten, als het de bezorger in beginsel koud kan laten, wanneer de abonné's betalen. Toch is dit laatste bij de arbeidsovereenkomst het geval!

Men kan geen snelle vervanging bij ziekte en absentie verwachten, als niet de bezorger, doch de onderneming zelve - vaak tientallen kilometers weg - in die vervanging heeft te voorzien. Toch is dit laatste bij de arbeidsovereenkomst het geval !

Men kan niet bij voortduring onberispelijke gedragingen verwachten van vervangers en helpers, ja zelfs niet van de bezorgers zelve, wanneer uiteindelijk de onderneming voor deze gedragingen tijdens de uitoefening der bezorgerswerkzaamheden verantwoordelijk kan worden gesteld. Toch is dit laatste bij de arbeidsovereenkomst het geval!

Men kan voorts niet verwachten, dat de onderneming de vacaties van het gehele bezorgerscorps gaat regelen. Toch is ook dit bij de arbeidsovereenkomst het geval!

Het is dan ook niet zonder reden, dat wij menen in deze een waarschuwend geluid te moeten laten horen. Dat dit alles geen herschimmen zijn, blijkt wel uit de inhoud van de hierboven aangehaalde bezorgersovereenkomst, welke door de Grafische Bonden aan enige leden der N.D.P. 1945 is voorgelegd en waarin sprake is van:

- a. bezorging door ander " personeel " dan door de bezorger;
- b. "goedkeuring" door de leiding der onderneming van de persoon van de vervanger;
- c. bevoegdheid van de onderneming, om de bezorger van verdere bezorging " uit te sluiten ";
- d. " overplaatsing " van de bezorger naar een andere wijk;
- e. recht op ziekte-uitkering en aanspraak op "ziekengeld";
- f. " inlevering bezorgtas " i.g.v. ziekte van de bezorger bij de onderneming;
- g. toekenning door de onderneming van " vacantie " aan de bezorger;
- h. niet-verlening van " snipperdagen " aan de bezorger;
- i. regeling van de " vervanging " van de bezorger door de administratie van de onderneming.

Al deze bepalingen zijn - alleen al door haar redactie - evenzovele factoren, die deze ontwerpovereenkomst het karakter van arbeidsovereenkomst zeer nabij doen komen, zó nabij, dat het onderscheid welhaast wegvalt, met alle hierboven uiteengezette, funeste gevolgen van dien.

Bij dit alles laten wij nu nog maar buiten beschouwing het deze dagen herlevend optreden van de Arbeidsinspectie tegen enige bezorgers, die zij niet als zelfstandig ondernemer wenste te beschouwen en deswege deed verbaliseren wegens overtreding van de bepalingen van de Arbeidswet 1919: het verrichten van arbeid buiten de normale arbeidstijden, welke deze bezorgers in een bakkerij doorbrachten.

Ook komt binnenkort het in meer dan één opzicht interessante probleem van verzekering tegen de geldelijke gevolgen van onvrijwillige werkloosheid aan de orde, ten aanzien waarvan reeds een wetsontwerp bij de Tweede Kamer is ingediend. Het is niet alleen een wetenschappelijk, maar ook een maatschappelijk vraagstuk van de eerste orde, welke categorieën in dit verband als werknemers en welke als kleine zelfstandigen zullen worden beschouwd.

Voor de dagbladers derhalve een probleem van de uiterste actualiteit, dat echter niet vertroebeld dient te worden, door een tevoren verwrongen constructies te scheppen.

Wij zijn hiermede gekomen aan het eind van onze beschouwingen, waarmede wij beoogden de leden der N.D.P. 1945 een klaar inzicht te geven in de aspecten van de bezorgerspositie, opdat worde voorkomen, dat wellicht hier of daar overeenkomsten zouden worden afgesloten, die de kiem van irrealiteit en dus van onbruikbaarheid in zich dragen.

Want nog steeds is het - voor welke contracts-partij ook - de meest aanbevelenswaardige weg, in overeenkomsten neer te leggen dat wat feitelijk is en wat zijn praktische bruikbaarheid heeft bewezen; de tegenovergestelde methode, de praktijk te willen aanpassen aan overeenkomsten, die feitelijke grondslag missen, heeft steeds voor alle betrokkenen tot de meest onheilzame resultaten geleid.